

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 50 • nr. 10 • november 2014 • € 1,75 • www.sp.nl

BUITENSPEL DOOR RISICOSELECTIE

CARRIE: WINDHOOS IN DE RECHTBANK

HOEZO 'IEDEREEN VOELT DE CRISIS'?

Arend van Dam

LAATSTE HERINNERING 16 NOVEMBER THEATER DE MOED

Op zondag 16 november van 14:00 tot 16:30 is er weer Theater De Moed. Dit keer met **Comedy Train**-stand-upcomedians Thijs van Domburg en René van Meurs. Hun scherpe, soms zwartgallige maar altijd razendsnelle humor wordt afgewisseld met de prachtige (bluegrass) muziek van Monroe. Bestel snel een kaartje voordat ze op zijn!

Entree: € 5,-

Reservering: kijk op SPnet.nl

(alleen voor leden)

★ ROOD jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE
JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

GA AAN DE SLAG MET ROOD

In veel steden is ROOD actief. Bijvoorbeeld in Amsterdam, waar de groep op Prinsjesdag de straat op ging met de alternatieve troonrede van Koning Wilnix Vooreenan-

der. Wil je ook aan de slag met ROOD? Stuur dan een mailtje naar rood@sp.nl en neem een kijkje op de website: rood.sp.nl Want een andere wereld is mogelijk!

foto: Archief ROOD

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Femke Broekhuijsen,
Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee

Robin Bruinsma, Margot de Heide,
Sander van Oorspronk Karen Veldkamp

Foto cover: Inge Hondebrink ©

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties

Arend van Dam
Marc Kolle
Wim Steenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm

Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgelideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Vakbond in tijden van crisis

4

Jan Marijnissen en Carrie

'Het Rotterdamse college is een onbekwaam zootje'

6

Missie Mali

Dubbele agenda's en kapotte wc's

18

Zorgverzekering

'Ik blijf die ex-kankerpatiënt, die kostenpost'

22

Klassieker

Amsterdam tegen Rotterdam

26

15 Herindelingsverkiezingen: Opkomstmagneetjes

16 Er is genoeg voor iedereen

25 Kerkrade: Geen water meer uit de kraan

28 LinksVoor: Erik Claus is van de straat

29 Jasper leest: 'Kranten, ego's, kapitaal'

12, 13, 14, 20, 21 Nieuws **30** Brieven **31** Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Sprookjes over de zorg

Als de thuiszorg net zoveel aandacht zou krijgen als de propaganda van dit kabinet, dan zou ons land er een stuk beter voor staan.

U hebt de tv-spotjes vast gezien. 'Nederland verandert, de zorg verandert mee.' In een serie spotjes vertelt het kabinet hoe schitterend de zorg er na 1 januari uit gaat zien.

In de sprookjes van het kabinet is er goede zorg voor iedereen, thuis of in de zorginstelling. En natuurlijk zorgen familie en burens ervoor dat álles goed komt, ook als het kabinet de professionele zorg heeft wegbezuinigd.

Wij weten beter.

Werkgevers in de zorg waarschuwen dat er te weinig geld is voor voldoende wijkverpleegkundigen. Thuiszorgmedewerkers worden massaal ontslagen of moeten tientallen procenten van hun salaris inleveren. Mensen met een persoonsgebonden budget zitten in de stress, zij weten niet waar ze na 1 januari aan toe zijn. De verzorgingshuizen worden gesloten, terwijl de behoefte aan goede zorg alleen maar toeneemt.

Natuurlijk, ik ben erg voor goede voorlichting als de overheid ingrijpende besluiten neemt. Maar er is een groot verschil tussen voorlichting en propaganda. De zorgspotjes van het kabinet hebben met de werkelijkheid van gewone mensen helemaal niets te maken. Het is misleiding, bedoeld om u en mij zand in de ogen te strooien. Trap er niet in.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

Een goed georganiseerde vakbond heeft meer slagkracht; de FNV-demonstratie Wet Werken naar Vermogen Malieveld in Den Haag in maart 2012.

VAKBONDSFUSIE

‘IEDEREEN ZIET HET BELANG’

Hoon en spot alom, toen FNV Bondgenoten vorige maand de voorgenomen vakbondsfusie tegenhield. Is daarmee het hoopgevende initiatief voor De Nieuwe Vakbeweging definitief van de baan en ligt de vakbeweging voorgoed op z'n gat? ‘Geenszins’, zegt voormalig bondskwartiermaker Tuur Elzinga: ‘Er is juist veel bereikt de laatste jaren.’

VERRADERS. Drie jaar geleden klierden boze FNV'ers dat woord op het kantoor van FNV Bouw. Dat gebeurde uit woede over het feit dat de Bouwbond had ingestemd met het zwaar omstreden pensioenakkoord en de voorstanders daarmee aan een meerder-

heid had geholpen. En dat terwijl een ruime meerderheid van de FNV-leden tegen had gestemd. De nogal ingewikkelde besluitvorming was weliswaar de directe aanleiding tot de deining, maar de strijd om de pensioenen had een dieperliggend probleem

blootgelegd binnen de FNV (lees: tussen de afzonderlijke sectorbonden). Gniffelend en gnuivend haalden sommige critici de aloude slogan ‘de vakbond is dood’ weer van stal. Het was duidelijk: het roer moest om. En dus legde de FNV even later de intentie neer om

een geheel nieuwe vakbond op te richten, waarin de bestaande FNV-bonden op moeten gaan. Werktitel: De Nieuwe Vakbeweging. De bond wees Herman Wijffels en Han Noten als 'verkenners' aan en vervolgens werd de omvorming voorbereid door een groep 'kwartiermakers'. Een van hen was SP-senator Tuur Elzinga. 'Ons eerste voorstel was dat de besluitvorming anders moest, dat er meer macht voor de leden

'Vergis je niet, er is de afgelopen jaren veel bereikt'

moest komen', blikt Elzinga terug. 'Onze voorstellen daartoe werden deels overgenomen.' Maar voorwaarde voor het slagen van deel twee van de operatie, namelijk het fuseren tot één grote, herkenbare FNV, was dat de bonden zelf hun oude bondsstructuren zouden opheffen. Abvakabo FNV en FNV Sport hadden al met overgrote meerderheden groen licht daarvoor gegeven en ook het congres van FNV Bouw was uitermate positief. Maar bij de grootste, FNV Bondgenoten, werd de benodigde tweederde meerderheid net niet gehaald. Het percentage voorstemmers bleef steken op 64 procent. Twijfels over onder andere financiële aspecten maakten dat de fusie-voorstanders uiteindelijk acht stemmen tekortkwamen. Elzinga: 'Extra zuur was dat een aantal afgevaardigden niet kwam opdagen op het congres. Ook gaven meerdere mensen achteraf te kennen dat ze de consequenties van het besluit niet helemaal hadden doorzien.' Amateurisme? 'Dat zullen degenen die niet zitten te wachten op een sterke vakbeweging wel zeggen, ja', zegt Elzinga droogjes. 'Maar dit proces laat wél zien, dat alle zorgen bij de afzonderlijke bonden serieus zijn genomen. Zoiets kan niet eventjes in achterkamertjes geregeld worden. Goed, FNV Bondgenoten is er niet in geslaagd om tijdig de vereiste tweederdemeerderheid voor de fusie te krijgen. Maar afgevaardigden van die bond willen het proces nu wel redden. Ook andere bonden willen dat er nog een poging gewaagd wordt. Het proces is dus nog niet verloren.'

Nieuwe poging

Inmiddels heeft FNV Bondgenoten een extra congres bijeengeroepen om de fusie per 1 januari alsnog doorgang te laten vinden. Dat congres zal eind november plaatsvinden. Volgens Tuur Elzinga is de nieuwe poging absoluut de moeite waard. 'Vergis je niet, er is de afgelopen jaren best veel bereikt. Er zijn mensen die sinds het pensioenconflict zijn blijven zeggen dat de vakbeweging

vleugellam is. Ben ik het dus helemaal niet mee eens. Kijk eens naar de successen die zijn geboekt samen met het personeel van supermarkt- en de schoonmaakbranche. *Organizing* heeft een centrale plek in de bonden gekregen en genoemde acties hebben zeker bijgedragen aan het besef dat vakbondswerk wel degelijk helpt om een vuist te maken tegen werkgevers als dat nodig is. Er is voor het eerst een bescheiden groei van het aantal jonge vakbondsleden. Van onderop is wel degelijk een nieuwe dynamiek van samenwerking van kaderleden en leden ontstaan. Dat is de belangrijkste winst sinds het pensioenconflict en daar was eigenlijk de hele operatie ook op gericht: leden die over de afzonderlijke sectoren heen samenwerken en antwoord vinden op de vraag: wat kunnen we als leden zelf doen met steun van de vakbond?' Volgens Elzinga staat het belang van een goed georganiseerde vakbeweging niet ter discussie. 'Iedereen ziet dat belang, ook velen die zich niet bij een bond hebben aangesloten. Het gaat immers om de voorwaarden waaronder we werken en het besef dat daar strijd voor nodig was en is. Juist in crisistijd is een sterke vakbeweging van levensbelang – juist ook om weer uit die crisis te komen.' ●

tekst Rob Janssen
foto Henk van de Wal

COLUMN

Werken is dodelijk

En weer was het raak, deze keer op de A12. Een wegwerker komt om doordat een vrachtwagenchauffeur door de afzetting rijdt. Een collega wordt zwaargewond afgevoerd. Tientallen wegwerkers zijn de afgelopen jaren op deze wijze uit het leven gerukt, vrouw en kinderen zonder man en vader achterlatend.

Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten/AMC heeft becijferd dat jaarlijks drieduizend mensen overlijden als gevolg van het werken met chemische stoffen en asbest, veel te hoge werkdruk en ongelukken.

Een belangrijke oorzaak is het gebrek aan regels, controle en handhaving. Het aantal arbeidsinspecteurs is veel te laag, en bijgevolg het aantal onderzoeken ook. Theoretisch lopen bedrijven de kans eens in de dertig jaar bezocht te worden. De uitgedeelde boetes staan in geen verhouding tot de besparing die de baas realiseert door een loopje te nemen met de regels.

In 1950 vielen er onder de weggebruikers jaarlijks ruim duizend verkeersdoden. Dat aantal liep daarna snel op naar een maximum van ruim drieduizend doden in 1972. Afgelopen jaar vonden 570 mensen hun einde op de weg. In veertig jaar is er dus een spectaculaire daling gerealiseerd. Deze daling is tot stand gebracht door het verbeteren van de verkeersregels en de infrastructuur en door de weggebruiker te controleren en te beboeten wanneer de regels worden overtreden.

Als ik langs zo'n wegfzetting rijd, vraag ik me vaak af hoe die wegwerkers omgaan met hun angsten. Want angsten moeten er zijn, één verkeerde beweging kan immers al fataal zijn.

De overheid vraagt u, wanneer u pech heeft met uw auto, op hulp te wachten achter de vangrail. Heel verstandig. Maar de wegwerker staat nooit achter de vangrail. Hij doet zijn werk achter een rij pionnetjes – en niet even maar altijd.

Er moet meer aandacht komen voor het leven en welzijn van arbeiders. Te beginnen bij de wegwerker: wegwerken is weg afsluiten.

Jan Marijnissen

ADVOCATE CARRIE OVER HET RECHT, RECHTVAARDIGHEID EN EERLIJKE KANSEN

'ALS JE MENSEN NIET ALS MENSEN BEHANDELT, GAAN ZE ZICH OOK NIET ALS MENSEN GEDRAGEN'

Op haar vijftigste besloot ze tot een andere carrière. Niet langer alleen maar meningen geven op radio en tv, maar rechten studeren en advocaat worden. Al meer dan vier jaar zet ze zich nu in voor mensen die haar hulp heel erg goed kunnen gebruiken. Haar meningen zijn nog even kristalhelder en ze is nog steeds niet bang ze uit te spreken. Een boeiend gesprek met een betrokken vrouw.

WE HEBBEN AFGESPROKEN op haar kantoor aan Halfrond. Rotterdam-Zuid baadt in de herfstzon. De ontvangst is net zo hartelijk en spontaan als alle andere keren dat we elkaar, in de vele jaren dat we elkaar kennen, tegenkomen. Vaak ben ik te gast geweest bij het Radio 2-programma Spijkers met Koppen; Carrie was er altijd. Ze sprak daar een column. Zonder omhaal van woorden en gespeend van dikdoenerij wist ze altijd haar punt te maken. Menig boven-ons-gestelde moest het ontgelden.

Een mooie maar toch eenvoudige ruimte staat tot haar beschikking. Eén wand is helemaal gevuld met dossierkasten. Erboven hangt een schildje met de tekst: *'Make Cookies, not war!'*, een citaat van Cookie Monster.

De ventilator broemt zachtjes, de broodjes staan klaar om verorberd te worden.

› **Wat is er gebeurd? Carrie is advocaat geworden.**

'Ik had het gehad met al die mediaoptre-

dens. Het altijd maar meningen moeten ventileren wilde ik niet meer, ik wilde wat anders. Nu had ik altijd al graag rechten willen studeren, maar dat kwam er nooit van. Dus toen ik vijftig was heb ik me aangemeld bij de Universiteit Leiden en ben ik in deeltijd rechten gaan doen, eerst twee en later drie avonden in de week.

Lange tijd heb ik me ingezet voor de dames van de Keileweg. Dat was niet makkelijk, maar ook wel heel erg leuk. Ik heb veel dingen voor elkaar gekregen voor hen. Onderwijl merkte ik dat ik, als ik advocate zou zijn, nog meer zou kunnen doen en betekenen.'

› **Hoe is het met de tippelaarsters?**

'Die wonen nu door de hele stad. En dat is fijn, want voor de meesten was dat een bron van schaamte, dakloos zijn. Tippelen en 'gebruiken' vonden ze minder erg. Buiten de drie dames die overleden zijn, gaat het met de rest redelijk.'

› **De vraag zal ongetwijfeld gebleven zijn.**

'Zeker. Klant en prostituee vinden elkaar op straat of op een andere manier. 'Gewerkt' wordt er bij haar thuis. Ik maak me daar grote zorgen over, als je alleen al kijkt naar het grote aantal slachtoffers van loveboys. Met name kansloze meisjes met een verstandelijke handicap, uit een tehuis of zonder papieren zijn de pineut. Hen vind je in de kelderboxen. De politie maakt zich hier ernstig zorgen over. Dit is wat je krijgt als je het niet netjes regelt.'

› **Terug naar jezelf. Ene mevrouw Opstelten – de vrouw van – schijnt nog een rol gespeeld te hebben bij je carrière-switch.**

'Toenmalig burgemeester Opstelten kwam vaak naar de activiteiten met de Koninginnen van de nacht. Maar als hij niet kon, kwam zijn vrouw. Ze bleek kinderrechtster te zijn. Toen ik zei: 'Dat heb ik nou altijd willen doen, rechten studeren', was haar reactie, op strenge toon: 'Dat moet je dan niet zeggen, maar dat moet je dan doen.' Dat was het

laatste zetje dat ik nodig had. Tijdens mijn studie in Leiden zijn ze me blijven volgen.'

› **Waar ben je op afgestudeerd?**

'Ik heb bestuursrecht gedaan en ben afgestudeerd op de gerechtelijke basis van de mosquito. Dat is een geluidsapparaat dat nare, hoge tonen verspreidt die alleen door jongeren te horen zijn. Ze worden ingezet om hangjongeren te verjagen. In mijn scriptie heb ik aangegeven aan welke strikte voorwaarden voldaan moet zijn voordat mosquito's mogen worden ingezet. Je moet dan denken aan alle zaken die de gemeente kan doen om op een andere manier de overlast te bestrijden. Als dat gedaan is, mag zo'n ding worden opgehangen – maar dan voor een beperkte periode. Burgemeester Aboutaleb heeft mijn aanbevelingen in ont-

› **Wat is je grootste ergernis?**

'De puinhoop bij de gemeente Rotterdam. Het is verschrikkelijk. Het uitgangspunt is: elke bijstandsaanvrager is een fraudeur. Hij of zij moet maar bewijzen dat het niet zo is. Het begint ermee dat je de eerste maand niets krijgt, en dat je aanvraag pas na die tijd in behandeling wordt genomen. Vervolgens duurt het nog eens acht weken voor ze klaar zijn. Je zit dus de eerste drie maanden zonder geld. Daardoor raken mensen in de stress, omdat ze – onnodig – in de problemen worden gebracht. Vlak voordat ze dan eindelijk geld krijgen, komen er aanvullende vragen en wil men de bankafschriften van het afgelopen jaar zien. Veel mensen hebben die niet, weer nieuwe stress. Het is bewust beleid om mensen tegen te werken.'

› **Help je iedereen die zich bij je meldt?**

'In principe wel. Er komen hier mensen langs, dat wil je niet weten. Mensen met grote schulden, ze zijn afgesloten van Eneco, huisuitzetting staat voor de deur. Mensen waarbij letterlijk alles fout zit. Die mensen zijn totaal wanhopig. In vier wijken in Rotterdam zijn speciale wijkteams die je op mensen kunt afsturen en die alles gaan regelen. Hartstikke netjes: geen bureaucratie, niet zeuren, eropaf en alles regelen totdat het op orde is.'

› **Wat is je indruk van de zorg voor de jeugd?**

'Nu dat de verantwoordelijkheid van de gemeenten wordt, moet alles weer opnieuw uitgevonden worden in de jeugdzorg. We gaan weer helemaal opnieuw beginnen. Ik krijg hier ook te maken met kindermishandeling, en zie dus wat er gebeurt met die kinderen als het gaat om opvang en begeleiding. Ik krijg dan ook te maken met gezinsvoogden. Maar het verschil tussen de ene en de andere is gigantisch. Je hebt erbij die zijn werkelijk geweldig, terwijl anderen er niets van bakken, te lui en te laks om het goede te doen. Maar sprekende over de jeugd: waar ik me echt heel boos over maak is dat we kinderen die iets gedaan hebben opsluiten, toevertrouwen aan de staat, en ze vervolgens aan hun lot overlaten. Ze komen niet buiten, geen sport, geen opleiding. En ze doen niks op het moment dat ze de deur uitgaan. Hallo! Waar ben je dan mee bezig? Je hebt ze een tijdje binnen, neem dan je kans waar! Leer ze wat ze leren moeten. Bij de ene is dat de taal, bij de andere is dat misschien een vak, zorg dat ze gezond zijn en geef ze een toekomstperspectief. Dat is de enig manier om een kans te hebben dat ze niet terugvallen.'

› **Waar komt die kortzichtigheid vandaan?**

'Ik denk dat het niet lekker bekt. 'Belachelijk, de gevangenis is geen hotel!' Het soort slogans dat je in de Telegraaf steeds tegenkomt. Die gaan er nog steeds in als koek. 'De teringleiders moeten naar een strafkamp.' Dat is wat je hoort aan de tapkast. We moeten er vooral niet te veel tijd en geld insteken, dat gevoel. Het is oerstom en allemaal kortzichtigheid.'

› **Wordt je af en toe niet gek van die instanties die niet leveren wat er van hen verwacht wordt?**

'Ja.'

› **Waarom doe je dit werk dan?**

'Omdat het zo leuk is om mensen in nood te

'Als je mensen de mogelijkheid ontnemt om zich tegen onrecht te verweren, dan werp je de rechtsstaat én de democratie omver'

vangst genomen en daarna netjes verwerkt in de Algemene Politieverordening.'

› **Hoeveel hangen er nu in Rotterdam?**

'Het waren er toen 37, en nu nog een stuk of drie.'

› **En, kon je meteen aan de slag?**

'Ik werd gebeld door Marjolein Rietbergen, dé jeugdrechts-advocaat van Nederland met ook nog eens een sociaal hart, met de mededeling dat ze een plekje voor me had. Ik zit al weer vierenhalf jaar hier op dit kantoor.'

› **Wie zijn je cliënten?**

'Voor 98 procent zaken die vallen onder de sociale advocatuur, toevoegingszaken dus. Ik help slachtoffers van huiselijk geweld. Dan moet je denken aan echtscheidingen, contact- en straatverbod, veiligheid van de kinderen. Verder doe ik alles in verband met uitkeringen en voorkoming van huisuitzettingen.'

› **Dan kun jij hier wel mensen individueel helpen, maar moet je dan niet eigenlijk naar de Coolsingel?**

'Nou ja, ik schrijf gelukkig nog columns voor het AD, editie Rotterdam. Naar aanleiding daarvan heeft de directeur van de Sociale Dienst me gebeld met de vraag of ik een gesprek met 'm wil hebben. Samen met een andere advocaat ga ik in op zijn verzoek. Er móet wat veranderen. Los van de procedures, ze zijn ook onbeschoft: ze bellen niet terug, reageren niet op brieven. Dat leidt tot veel onnodige agressie, dat snap je. Als je mensen niet als mensen behandelt, gaan ze zich ook niet als mensen gedragen. Ze hebben het afgelopen jaar drie ton moeten betalen aan dwangsommen. Dat zegt genoeg. Het college is een onbekwaam zootje bij mekaar: ijdel, verwend en lui. Ze kunnen fantastisch lintjes doorknippen, maar een Sociale Dienst fatsoenlijk laten werken dat lukt ze niet.'

helpen en te zien dat het goed met ze gaat. Wanneer ik samen met de cliënt terugkijk op de negen tot twaalf maanden dat we hebben samengewerkt en op wat we bereikt hebben, zijn we samen heel trots. Daar word ik gelukkig van. Er is niks mooiers. Ik krijg hier ook veel jonge meiden met veel problemen. Tegen hen zeg ik: 'Je zit nu zo diep, nu kun je alleen nog maar omhoog. Let jij maar eens op hoe je er over negen maanden voor staat.' Als dat dan lukt, is dat toch prachtig?'

› **Je had ook huisarts kunnen worden.**

Lachend: 'Maar ik kan niet tegen bloed!'

› **Waarom had je het op een gegeven moment gehad met de media?**

'Ik vond het een beetje saai worden. Toen ik voor van alles gevraagd werd waar ik niks mee heb, dacht ik: Car, je zit nu echt in de B-bak. Stoppen, nu. Ik zag geen mogelijkheid om zelf iets op te bouwen, en alleen maar in de marge als sidekick gaf te weinig vol-doening. En, als ik eerlijk ben: ik ben bijna zestig en zie bijna geen vrouwen van mijn leeftijd op tv. Dieuwertje Blok, Viola Holt en Catherine Keyl zie ik in elk interview klagen dat ze nooit meer gevraagd worden. Ik ga dat niet doen. Ik heb besloten iets te gaan doen wat ik leuk vind, iets wat ik eigenlijk altijd al heb willen doen en waar ik vast goed in ben. Het enige wat me tegenviel waren de kan-toortijden. Ik ben natuurlijk altijd een vrije vogel geweest, dus dat was wel zwaar. En het hele formele is mij natuurlijk ook niet op het lijf geschreven.'

› **Je moest ook een net meisje worden.**

'Nou, dat valt heel erg mee. Rechters hebben wel aan me moeten wennen, vast. Maar als ze ontdekken dat je keihard werkt en je zaakjes kent, dan gaat het best goed. En de mensen die eisen dat ik me aanpas, sorry, maar daar heb ik schijt aan. Kleding maakt niet uit, want je gooit er toch een zwarte jurk overheen.'

› **Maar welke aanpassing wordt dan nog gewenst?**

'Er was eens een rechter die zei dat ik eerst maar eens mijn accent moest afleren, want hij hoorde steeds de Carrie van de radio. Dacht het niet.'

› **Prima, want soms denk ik wel eens dat we terug in de jaren vijftig zijn. Overal hoor ik dat mensen weer bang zijn hun mond open te doen uit angst voor het verlies van hun baan: in de fabriek, in de zorg, in het onderwijs.**

‘Met name kansloze meisjes met een verstandelijke handicap, uit een tehuis of zonder papieren zijn de pineut; hen vind je in de kelderboxen’

Carrie Jansen (Utrecht, 1954), beter bekend als 'Carrie', brengen we allemaal meteen in verband met Rotterdam. De plaats waar ze vanaf haar tweeëntwintigste woont. Met haar 'coupe windhoos' is ze een verschijning die je onmogelijk met iemand anders kunt verwarren. Ze deed in de jaren zeventig de Sociale Academie en ging werken als maatschappelijk werkster. Daarnaast ontpopte ze zich als cabaretière, ondernemster (de winkel Black Widow, tot 2009), columniste (nog steeds in het AD) en als schrijfster. Tot voor kort deed ze veel voor radio en tv, vooral voor de VARA en de KRO. Ze zette zich jarenlang in voor de Koninginnen van de Nacht, de dames van de Keileweg. Carrie is ongehuwd en heeft twee kinderen. Op haar vierenvijftigste studeerde ze, na een parttime studie, af als meester in de rechten. Nu is ze werkzaam als sociaal advocaat bij advocatenbureau Rietbergen & Partners Advocaten in Rotterdam. Boeken van Carrie zijn: Blijf nog even (2001); Koninginnen van de nacht (2003); Kill, een moordverhaal (2005); Nora: Storm in een glas wijn (2007).

‘Het grappige is dat wanneer je mensen voor rechter laat spelen, ze tot dezelfde straffen komen als de rechters’

‘Mijn verweer is proberen zo goed te zijn dat ze er niet doorheen komen. Het zijn dezelfde mensen die met dedain kijken naar cliënten. Heel vaak zijn die mensen verstandelijk gehandicapt of zitten er tegenaan. Daarom hebben ze meestal ook die problemen. Als je langdurig arm bent daalt je intelligentie met vijftien punten.

Dan kom ik met zo'n cliënt bij de rechtbank, en let wel, het gaat om hun leven. Zo iemand gedraagt zich daar ook naar en dan komt het voor dat het er wel eens schreeuwerig uit komt. Dan zegt zo'n rechter: 'Mijnheer, we hebben kennis genomen van uw cri de coeur.' Die man wordt steeds bozer, want die begrijpt het niet en denkt dat ie belachelijk gemaakt wordt. Is natuurlijk ook zo, want zo'n rechter spreekt dan zo dat alleen ons soort mensen het begrijpt. Ik vind het gewoon schofterig, want het kan ook op een andere manier, menselijker.'

› Vanwaar dat dedain?

'Rechters hebben vaak geen idee. Ze wonen niet in dezelfde wijk, hebben niet dezelfde school doorlopen, spreken een andere taal dan de mensen waar ik mee binnenkom. Alle betrokkenen bij het jeugdrecht zijn eens op een congres bij elkaar geweest. Ik mocht toen voorzitter zijn. Het was zo mooi wat daar gebeurde. Daar werd echt met elkaar gesproken en onderling kritiek geleverd; en misverstanden daarmee opgeruimd.

Op grond van wat ik hoorde en inmiddels mijn ervaring hiermee, durf ik rustig te stellen: laat kinderen thuis, ook als het moeilijk is, tenzij het écht niet anders kan. Natuurlijk, ik weet ook wel, het houdt een keer op. Maar uithuisplaatsingen, zeker in een gesloten voorziening, maken het voor een kind vaak alleen maar erger.'

› **Het zelfreinigend vermogen bij rechters is niet erg groot, misschien wel afwezig.**

Hoe is dat met ons advocatengilde?

'Het is heel ingewikkeld. De deken zegt dat we alles wat niet goed is moeten melden, maar je wilt ook geen klikspaan zijn. Maar soms kom ik advocaten tegen waarvan ik zeker weet: je hebt je nooit in het jeugdrecht verdiept, je weet er niks van, je hebt je cliënt niet gezien. Het is een schande dat jij je advocaat durft te noemen.'

› Het feit dat Bram Moszkowicz voor zijn leven lang uit zijn ambt is gezet kan ons geruststellen omtrent het zelfreinigend vermogen binnen de advocatuur?

'Dat heeft wel twintig jaar geduurd. Iedereen wist al heel lang dat hij werkelijk alles verkeerd heeft gedaan.'

› En die zit dan nog steeds als gewaardeerd gast aan tafel bij talkshows.

'Ik snap daar niks van. Het is rattenkruid. En het gekke is, al mijn cliënten zeggen dat ze Moszkowicz zouden nemen, als ze 'm zouden kunnen krijgen.'

› Grondwet, artikel 18:

Lid 1: Iedereen kan zich in rechte en administratief beroep doen bijstaan.

Lid 2: De wet stelt regels omtrent het verlenen van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen.

'Dit is wat staatssecretaris Teeven in no time om zeep helpt. Zijn voorgangers trouwens ook al.'

› Wat is het probleem?

'Het ene is dat de eigen bijdrage enorm is gestegen. Het was een paar jaar geleden nog 77 euro en nu 287. Per 1 januari van het nieuwe jaar wordt het 340 euro. Daar komt bij dat je vroeger, mocht je meerdere zaken hebben, dat je dan de volgende zaken een toevoeging voor half geld kreeg. Heb je te maken met huiselijk geweld, dan heb

je al gauw vier of vijf toevoegingen nodig. Vanwege die hoge bedragen zien mensen af van een advocaat en een rechtsgang. Toen het bedrag nog laag was, scholden bijna alle advocatencollectieven de bijdrage van de cliënten kwijt. Je begrijpt dat dat nu niet meer kan.'

› **Er wordt gezegd: 'Mensen moeten zich ook verzekeren.'**

'Ja, daag. Je hebt een paar tientjes per week vrij te besteden, en dan ga jij je hiervoor verzekeren?'

› **Wat verder nog?**

'Ze willen het arbeids-, huur- en consumentenrecht onderbrengen bij speciale commissies waar je naartoe kunt om je recht te halen. Plus, het minimumbedrag waarvoor je naar de rechter kunt wordt verhoogd van 500 naar 1.000 euro.'

› **Dan is er nog het griffierecht.**

'Voortaan ook zelf betalen. Dat is weer 75 of 250 euro, afhankelijk van wat je nodig hebt. Het kan nog hoger zijn, maar dan hangt dat samen met het bedrag waar het over gaat.'

› **Er wordt nogal eens gedacht dat advocaten, indachtig mensen als Moszkowicz, behoren tot de grootverdieners.**

'Dat geldt zeker niet voor de advocaten die zich toeleggen op civiele zaken waarvoor toevoegingen worden gegeven. Die moeten de hele week heel hard werken, en krijgen daar een loon voor, in hoogte vergelijkbaar met een leraar op de basisschool: 2.200 euro netto per maand.'

› **Wat is voor jou persoonlijk nu reden om zo verontwaardigd te zijn over die kabinetsplannen?**

'De rechtsingang. Als je mensen de mogelijkheid ontnemt om zich tegen onrecht te verweren, dan werp je de hele samenleving, de rechtsstaat en de democratie omver. Veel zaken doen wij tegen de overheid. Wel, als mensen hun recht niet meer kunnen halen, is de overheid almachtig geworden. Resultaat is dat mensen apathisch worden of agressief.'

Wat te denken van de huisjesmelkers? Die worden almachtig wanneer huurders niet meer naar een advocaat kunnen. Ze doen nu al wat ze willen, dan wordt dat allemaal nog veel erger. Nu weet ik via de rechter 90 procent van de ontruiming tegen te houden. Hetzelfde geldt trouwens voor het arbeidsrecht. Waar moet een arbeider zijn recht dan nog halen?'

› **Zou je niet ook de politiek moeten aanpakken?**

'Dat doe ik ook wel. Ik schrijf mijn columns, ga praten op het gemeentehuis, ik ga naar Oog in Oog van Sven Kockelman. En dat blijf ik doen.'

› **In een brief aan Teeven, gepubliceerd in het AD, schrijf je: 'Ik zal niet zeggen dat u dom, doof en blind bent, maar ik smeek u om uw hoofd net zo lang heen en weer te bewegen tot uw hersencellen terugspringen in de gezond verstand modus.' Zo kennen we je weer.**

'Ja, dat vind ik wel jammer. Zo lekker ongezouten ergens opspringen, dat kan natuurlijk niet in de rechtbank. Effe losgaan, dat kan ik alleen nog in mijn columns.'

› **Even over het strafrecht. Wat vind je van de niet aflatende roep om zwaardere straffen?**

'Het grappige is dat wanneer je mensen voor rechter laat spelen, ze tot dezelfde straf-

'Met de overgrote meerderheid van de jeugd gaat het goed. Maar ik zie natuurlijk vooral de kinderen waar het niet goed mee gaat. Vaak is er sprake van een stoornis. Dat hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar dan moet je zo'n kind wel laten behandelen. En dat gebeurt vaak niet.'

› **Maar wordt kinderen niet te vaak en te snel een label opgedrukt?**

'Ik heb het over kinderen met een psychische stoornis, dat is wat anders dan bijvoorbeeld ADHD. Er komen hier nogal eens ouders met hoogbegaafde kinderen zoals dat heet; kinderen die problemen hebben en maken. Ze gooien hun schaaakstukken door de kamer, zeg maar. Vaak ligt het gewoon aan de opvoeding. Geen normen stellen staat gelijk aan niet opvoeden. Als kinderen niet worden begrensd, als ze niet worden tegengesproken, dan vraag je om problemen. Driekwart van de kinderen met ADHD zijn gewoon slecht opgevoed. Toen mijn eerste kind – hij is nu 34 – naar

'Wanneer ik met mijn cliënt terugkijk op wat we samen bereikt hebben, zijn we samen heel trots; daar word ik gelukkig van'

fen komen als de rechters. Het is vooral in gevallen waar we allemaal verontwaardigd over zijn, dat die roep steeds opsteekt. Het is aan de onafhankelijke rechter om dan sterke knieën te tonen en zich niet te laten beïnvloeden. Al begrijp ik ook wel dat ze zich niet helemaal aan de tijdgeest kunnen onttrekken.'

› **Hoe komt het dat we nu zoveel leegstaande cellen hebben? We halen nu zelfs gedetineerden uit België en Noorwegen, en plaatsen er vluchtelingen.**

'Omdat de criminaliteitscijfers, vooral onder jongeren tot 21, steeds verder dalen, jaar na jaar. Ik kan niet helemaal verklaren waarom, maar het is een heel mooi gegeven.'

› **Het gaat goed met onze jeugd?**

school ging werd er nog alles gedaan om alle leerlingen zover mogelijk te krijgen, blank én zwart. Toen mijn tweede kind tien jaar later naar school ging was de inzet veranderd. De goeie leerlingen kregen alle steun, de zwakkere steeds minder. Gelukkig is er nu weer een kentering te zien, en wordt er keihard gewerkt om alle kinderen de kansen te geven waar ze recht op hebben. Goed onderwijs begint met goede onderwijzers, en goede onderwijzers stimuleren kinderen.' ●

tekst Jan Marijnissen
foto's Margot de Heide

5 VRAGEN AAN RONALD VAN RAAK

Op Sint Maarten demonstreerde op 27 oktober PUTD (*Peoples United for True Democracy*) tegen SP-Tweede Kamerlid Van Raak en zijn VVD-collega Bosman. Van Raak is trots.

› Trots?

'Ja dit was de eerste keer dat er tegen me gedemonstreerd is. Het is georganiseerd door mafiabaas Theo Heyliger. Als die tegen mij is, dan is dat een goed teken. Namelijk dat het hem te heet onder de voeten wordt.'

› Want?

'Nederland heeft, zolang Sint Maarten deel uitmaakt van ons Koninkrijk, de verantwoordelijkheid voor goed bestuur daar. Heyliger dreigt premier te worden, maar wordt verdacht van stemmen kopen en parlementariërs omkopen. Wij hebben ervoor gezorgd dat politieke benoemingen eerst goed gescreend worden.'

› Hebben de demonstranten geen punt? Ze zeggen: ik heb niet op Van Raak gestemd.

'Nou ja "demonstranten": het zijn mensen van Heyligers partij, aangevuld met illegale prostituees die betaald worden om een bord vast te houden. Er wordt op blogs gegrapt dat het een demonstratie van PUTA was (Spaans voor prostituee -red).'

› De demonstranten vertolken geen breder gedeeld sentiment?

'Bemoeienis uit Nederland ligt natuurlijk moeilijk. Maar ik krijg uit Sint Maarten juist veel positieve reacties op wat wij voor het eiland doen. Wij voorkomen dat de bevolking daar wordt overgelaten aan boeven.'

› Heyliger is nog niet veroordeeld toch?

'Klopt. Hij heeft echter persoonlijk 3 miljoen dollar in de campagne gestoken. Dat is 150 dollar per kiezer. Een parlementariër heeft verklaard dat hem twee miljoen is aangeboden. En de rechter heeft gezegd dat er een serieuze stemmenfraude-zaak is die onderzoek verdient. Iemand op wie zulke verdenkingen rusten kan geen premier worden. Al was het maar omdat dan het onderzoek naar zijn mogelijke fraude meteen stopgezet wordt.'

foto Wendell Moore

› WURGAKKOORD TTIP

foto Jos van Zetten ©

Op 11 oktober voerde een brede coalitie van maatschappelijke organisaties en politieke partijen actie tegen TTIP, het handelsakkoord met de Verenigde Staten waarover de EU op dit moment onderhandelt. In meer dan honderd steden werd actie gevoerd. Op het Beursplein in Amsterdam sprak SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk: 'Er worden gouden bergen beloofd. Meer banen, meer groei, meer welvaart. In werkelijkheid is het een zware aanval op onze sociale standaarden en op onze democratie.'

Van Dijk roept mensen op het manifest te tekenen: 'Wij willen hierover op zijn minst inspraak. Maar die is er niet, want er wordt

onderhandeld achter gesloten deuren. Dan wordt gezegd: wacht maar tot we eruit zijn. Maar dan ben je te laat. In Brussel geldt keer op keer: je bent te vroeg, te vroeg, te vroeg, te laat. Deze keer gaat dat niet lukken. Deze keer zijn wij op tijd.' Dat druk helpt, blijkt nu de kersverse voorzitter van de Europese Commissie Juncker heeft aangekondigd de TTIP te willen kortwieken. Of (en in welke mate) dat ook echt gebeurt valt nog te bezien, maar de druk opvoeren blijft belangrijk.

Teken het manifest hier: www.sp.nl/ttip

› OVERWINNINGEN WERKZOEKENDEN

Georganiseerd verzet tegen re-integratie-bedrijven die deelnemers onnodig zwaar onder druk zetten werkt. Na alle klachten die bij meldpunten van de SP binnen zijn gekomen over de re-integratiebedrijven, heeft de gemeente Zwolle de samenwerking stopgezet met Workfast en Amersfoort met (A&E)² SamenSterk. Frank Futselaar, fractievoorzitter voor de SP in Zwolle: 'Deelnemers aan de re-integratiemethode van Workfast voelden zich zwaar onder druk gezet. Dit is in de eerste plaats een overwinning voor de mensen die de

moed hebben gehad om het re-integratiebedrijf aan te klagen. Zonder hun verhalen hadden wij nooit de gemeente onder druk kunnen zetten om deze methode te beëindigen.' De SP in Amersfoort ziet het stopzetten van het contract met (A&E)² SamenSterk als overwinning voor werkzoekenden. Aangezien de Amersfoortse SP ervoor pleit dat de gemeente het aan het werk helpen van werklozen weer volledig op zich gaat nemen, gaat het onderzoek naar re-integratiebedrijven door.

› NOG MEER WINKELLEEGSTAND VOORKOMEN

Waarom zou je een winkelhart uitbreiden als er al veel winkelpanden leegstaan en veel winkeliers het momenteel bijzonder zwaar hebben? Dat vroeg de SP Castricum zich af naar aanleiding van de uitbreidingsplannen voor winkelcentrum Geesterduin. Uit een grote SP-enquête onder de bewoners bleek dat de meerderheid fel tegen het uitbreidingsplan was, uit vrees

voor nog meer winkelleegstand en daarmee onleefbaarheid in het dorps hart. Ook lang niet alle winkeliers bleken voor het uitbreidingsplan te zijn en de voorzitter van het MKB was bijzonder blij met de actie. Resultaat: op een kleine uitbreiding van een supermarkt na, is het uitbreidingsplan van de baan en het huidige winkelcentrum krijgt een opknapbeurt.

> IN MEMORIAM: THUISZORG ZOETERMEER

still Frits Jansen ©

SP-fractievoorzitter Daniël Westhoek spreekt tijdens de begrafenis van de thuiszorg.

De Zoetermeerse SP-afdeling heeft de thuiszorg symbolisch ten grave gedragen. Met ingang van september 2015 is daar de lichte huishoudelijke hulp afgeschaft. Een onbegrijpelijke beslissing, vinden de

SP'ers. Helemaal als je bedenkt dat de gemeente al zó veel geld overhoudt uit de pot voor huishoudelijke verzorging, dat er feitelijk al is voldaan aan de bezuiniging die het rijk vanaf volgend jaar oplegt.

> 'INVESTEER IN BELASTINGDIENST'

'Volgens medewerkers blijft er jaarlijks miljarden aan belastinggeld liggen omdat er te weinig menskracht is om aangiften te controleren. En dan wil het kabinet tot 2018 het personeelsbestand met nog bijna duizend banen verder laten krimpen. Dat kan echt niet', zegt SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir. Daarom stelt hij voor om in plaats van nog meer te bezuinigen, juist te investeren in de Belastingdienst. 'Onlangs gaven medewerkers in het tv-programma Zembla nog veel meer verontrustende signalen. Belastingdeurwaarders zijn

bijvoorbeeld zo overvraagd dat het werk dat ze niet afkrijgen, wordt weggestempeld als oninbaar. Het kabinet moet deze medewerkers serieus nemen en ervoor zorgen dat al het belastinggeld ook daadwerkelijk opgehaald wordt. We hebben eerder meer belastingambtenaren nodig dan minder.'

Zie voor de uitzending van Zembla: <http://goo.gl/wnNpVO>

> 'STEL GRENS AAN NEVENINKOMSTEN EUROPARLEMENTARIËRS'

Half oktober lanceerde anti-corruptiewaakhond Transparency International (TI) de *EU Integrity Watch*, een database met gegevens over de bijbaantjes van Europarlementariërs. SP-Europarlementariër De Jong: 'Enkele jaren geleden schreef ik zelf mee aan de gedragscode voor Europarlementariërs. We wilden daarmee een einde maken aan allerlei corrupte en schimmige praktijken van Europarlementariërs en in het bijzonder belangenverstrengeling voorkomen. Het overzicht van TI laat zien dat Europarlementariërs bovenop hun

toch al riante salaris en onkostenvergoedingen nog steeds voor duizenden euro's per maand bijkussen. Ik wil dat hieraan zo snel mogelijk een einde komt door in de gedragscode een grens te stellen aan neveninkomsten. Ook moeten we bij de verdeling van rapporteurschappen veel beter kijken naar de nevenfuncties. Europarlementariërs mogen geen rapporten schrijven over onderwerpen waar ze vanwege hun nevenfuncties een persoonlijk belang bij hebben'.

DANKZIJ EEN MOTIE van de SP heeft de Eerste Kamer de regering verplicht een voorgenomen **bezuiniging op de rechtshulp uit te stellen** zolang de gevolgen voor de toegang tot recht en rechtshulp niet duidelijk zijn. Alleen PvdA en VVD stemden tegen.

IN ALPHEN AAN den Rijn willen SP en Groen-Links een **totaalverbod op zwanendriften**: het verminken en op grove wijze uit hun natuurlijke omgeving halen van zwanen om ze later als siervogel te verkopen.

www.sp.nl/t1410a2

DE MAASTRICHTSE SP-FRACTIE heeft de gemeente vragen gesteld omdat de dieren in het stadspark **niet goed worden verzorgd** en in sommige gevallen zelfs verwaarloosd.

www.sp.nl/t1410a3

DE AMSTERDAMSE SP-FRACTIE vreest dat **slachtoffers van huiselijk geweld** de dupe worden van de overheveling van zorgtaken van het Rijk naar gemeentes. De SP wil dat opvang ook beschikbaar blijft voor mensen van buiten de stad die hun woonomgeving ontvluchten.

www.sp.nl/t1410a4

EIND VORIG JAAR verzamelden SP'ers uit Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec honderden klachten van reizigers over het **schrapen van de laatste treinen** naar Enkhuizen. Met succes, de NS zet nu nachtbusen in.

IN EEN VAKKUNDIG onderbouwd opiniestuk in het NRC heeft SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen minister Opstelten opgeroepen experimenten met **gereguleerde softdrugsteelt** toe te staan.

www.sp.nl/t1410a6

> MOED-COLLEGE MET HENK VAN OS DRUK BEZOCHT

foto: Diederik Olders CC

Het was druk, op 19 oktober bij het eerste Moed-college in het SP-partijkantoor De Moed in Amersfoort. Er moesten stoelen worden bijgezet voor de vele mensen die kwamen luisteren naar Henk van Os (foto), kunsthistoricus, oud-directeur van het Rijksmuseum en presentator van onder andere het tv-programma Beeldenstorm. Met De Zaaier als uitgangspunt, het bekende schilderij van Vincent van Gogh, nam Van Os de aanwezigen mee op een reis langs de maatschappijkritiek en plattelandsverering van kunstenaars uit de kunstenaarskolonie in het Duitse Worpswede. De kunstwerken uit die tijd en de achterliggende geschiedenis helpen volgens Van Os om hedendaagse verschijnselen beter te kunnen plaatsen. Als voorbeeld noemde hij de romantisering van

het boerenleven die je terugziet in het tv-programma Boer Zoekt Vrouw.

'Mentale bezuinigingen'

Natuurlijk ging het bij de vragen die de aanwezigen stelden ook over de bezuinigingen in de kunstsector. Van Os: 'Wat ik nog erger vind dan de bezuinigingen in geld, zijn de mentale bezuinigingen. De negatieve sfeer die is gecreëerd rondom kunst.' Kunst is niet elitair en mensen die er moeilijk en geheimzinnig over willen doen hebben het niet begrepen, volgens Van Os: 'Er is nog nooit een belangrijke kunsthistorische ontdekking gedaan door moeilijk te praten.' Zijn Moed-college gaf in elk geval het goede voorbeeld; zonder moeilijk te doen leerden de aanwezigen op een nieuwe manier kijken naar kunstwerken.

foto: ROOD Den Bosch

> BIJ ROOD DEN BOSCH ZIT JE GOED

Vroeger stond er op het plein bij het busstation in Den Bosch een prachtige, lange stenen bank. Sinds die jaren geleden tijdens bouwwerkzaamheden is weggehaald, zijn er helemaal geen zitplaatsen meer. Jeffrey Pennings van ROOD Den Bosch: 'Mensen moeten tijdens het wachten blijven staan. Zelfs ouderen en mensen die slecht ter been zijn kunnen nergens meer zitten.' Tijdens de actie *Bij ROOD zit je goed* heeft ROOD Den Bosch daarom zelf ROOD-stoelen neergezet. 'Wanneer er geen oplossing komt voor het probleem, gaan we zelf meer zitplaatsen creëren door het meubilair op het plein uit te breiden. Dat we in korte tijd al ruim 400 handtekeningen opgehaald hebben met de actie laat wel zien hoe belangrijk dit is voor de Bosschenaren.'

foto: Suzanne van de Kerck

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DE GOUDEN KOORDEN VAN BRUSSEL

Er is veel gedoe over de Nederlandse afdracht aan Brussel, omdat we opeens 640 miljoen euro extra moeten ophoesten. Dat zit zo: de afdracht vindt onder meer plaats op basis van wat we met z'n allen verdienen, het Bruto Binnenlands Product (BBP), en de statistische bureaus zijn dit BBP anders gaan berekenen. Zo vallen nu ook illegale activiteiten onder de definitie, en meer BBP, dan ook meer afdragen.

Geld is voor de Europese Commissie erg belangrijk. Niet alleen om alle ambtenaren uit te kunnen betalen, met hun goudgerande

functies. Maar ook om subsidies te kunnen verstrekken en iedereen weet: wie betaalt, bepaalt.

Als SP noemen we die subsidiewoede vaak 'rondpompen' van geld. De subsidies gaan namelijk niet alleen naar de armste lidstaten. Als het geld daar goed wordt besteed, kun je dat zien als een vorm van solidariteit en daar zijn we als SP natuurlijk niet op tegen. Er worden echter ook veel subsidies verstrekt aan de rijkere lidstaten. Die moeten eerst geld afdragen aan Brussel, en moeten vervolgens via subsidies weer zoveel mogelijk zien terug te krijgen. Zo worden gemeentes, provincies en nationale overheden afhankelijk gemaakt van Brussels geld. Ze zitten vast aan een gouden koord. Al die instanties hebben dan ook hun eigen lobbykantoren in Brussel. Een belachelijke situatie.

Rutte zegt dat hij ook tegen dit rondpompen is. Dat is mooi, want in 2016 is Nederland voorzitter van de Raad van ministers en juist dan moet de meerjarenbegroting van de EU worden herzien. Als hij dan regelt dat bijvoorbeeld de landbouwsubsidies, nu nog 80 miljard euro per jaar, zo'n 40 procent van de EU-begroting, niet meer naar multinationals gaan, maar alleen nog naar kleine boeren in de armste lidstaten, komt er al gelijk heel veel geld vrij. Dan kan de Nederlandse afdracht alsnog omlaag. Ik ben benieuwd of Rutte hier werk van gaat maken.

ZORG, ZORG EN ZORG (EN PRESTIGEPROJECTEN)

Vanwege herindelingen zijn er op 19 november in een aantal gemeenten verkiezingen. In Den Bosch, Nissewaard en Oss doet de SP mee. 'Een wethouder zorg of financiën kunnen leveren is nu heel belangrijk.'

foto Stefan Prinszen

Jan Zoll - Oss

DE BRABANTSE GEMEENTEN Den Bosch en Oss hebben te maken met herindelingen omdat de gemeente Maasdonk is opgesplitst en wordt 'verdeeld' over de de twee grote gemeenten. Oss krijgt het dorp Geffen erbij. Jan Zoll is SP-lijsttrekker in Oss: 'Ze zijn welkom bij Oss. De mensen die daar wonen waren toch al op Oss gericht als stad. De herindeling is niet van boven opgelegd, en er is steun bij de inwoners, al was er op het laatst onduidelijkheid over hoe de nieuwe grens gelegd wordt.' Zoll is onderzoeker bij het Radboud UMC en leidde afgelopen jaren de oppositie in de Osse gemeenteraad: 'De SP is en blijft een grote partij in Oss. Bij de vorige verkiezingen bleven we de grootste, maar verloren we iets. In de onderhandelingen over een college stonden we vrij snel buitenspel.' Dat was even wennen na vele jaren in het college. Maar zoals overal blijft de SP in Oss de wereld verbeteren, ook als ze niet meebesturen. Zoll: 'We hebben veel actiegevoerd samen met de thuiszorgmedewerkers. Het huidige college heeft bij aantreden al meteen een miljoen op de Wmo bezuinigd. Daarnaast doet de gemeente mee met een pilot, waardoor de veranderingen in de zorg die voor andere gemeenten per 1 januari 2015 ingaan hier al een half jaar eerder zijn ingevoerd. Ik kan je zeggen: de klachten stromen binnen bij de SP.' Zoll verwacht dan ook dat de zorg in de gemeente een hoofdthema zal zijn bij de

verkiezingen: 'Een onderwerp waarop wij het goed doen. En de mensen hebben gezien wat er gebeurt als de SP niet meebestuurde. Als de opkomst redelijk is – herindelingsverkiezingen hebben vaak een erg lage opkomst – moeten wij zetels kunnen winnen en zo een wethouder zorg of financiën kunnen leveren. Heel belangrijk nu.'

foto SP Den Bosch

Cécile Visscher - Den Bosch

Den Bosch: prestigeproject

Voor Cécile Visscher, lijsttrekker in 's-Hertogenbosch en fractiemedewerker bij Provinciale Staten, is het een extra zware campagne. Ze is namelijk acht maanden zwanger. Ook in Den Bosch is de verhuizing van de zorg naar de gemeenten een groot thema: 'Er is nog zoveel onduidelijk. Wij gaan de gevolgen pas volgend jaar echt zien. Daarom heeft de SP hier voor elkaar gebokst dat er een onafhankelijke klachtencommissie komt, een soort ombudsman, die snel snel uitspraak doet bij problemen.' Zoals zo vaak houdt een prestigeproject de gemoederen in Den Bosch bezig. 'Het Theater aan de Parade', zegt Visscher. 'Dat loopt beetje tegen z'n grenzen aan. De PvdA wil een nieuw theater. De SP wil renoveren en de andere partijen zijn ook niet voor dure nieuwbouw. Maar er is een compromis gesloten dus nu wordt het doorgedrukt. Twintig miljoen duurder. Onvoorstelbaar hoe er met gemeenschapsgeld wordt gesmeten. Als wij in de nieuwe coalitie komen, gaat dat prestigeproject niet door.'

foto SP Nissewaard

Hans Mellink - Nissewaard

Nissewaard op stellen

De nieuwe gemeente Nissewaard in Zuid-Holland is een samenvoeging van de stad Spijkenisse met omliggende kernen. Hans Mellink is er SP-lijsttrekker. De vmbo-docent vertelt hoe de SP in Spijkenisse twintig jaar geleden nog meebestuurde, maar daarna een zware tijd had. De afdeling is weer van onderop opgebouwd en nu verwacht Mellink flink te gaan winnen: 'Ja, we hebben nu maar één zetel. Dat kan veel beter. Ik merk ook op straat dat het erin zit dat we flink gaan winnen.' Het faillissement van het Ruwaard-Van Puttenziekenhuis was het grote thema van de afgelopen jaren. Mellink: 'Met steun van landelijke SP-kopstukken hebben we hier de boel op stellen gezet. Nu is er een doorstart en wordt een aantal voorheen gesloten afdelingen weer geopend. Bijvoorbeeld een oncologische en een geriatrische afdeling.'

Omdat opkomstcijfers bij herindelingsverkiezingen zo een groot verschil maken, hebben de drie afdelingen magneetjes uitgedeeld waarmee stemmers hun stempas op de koelkast kunnen plakken. Veel mensen raken de pas namelijk kwijt en kunnen dan niet stemmen. Met een koelkastmagneet kunnen ze de pas op een handige manier bewaren. ●

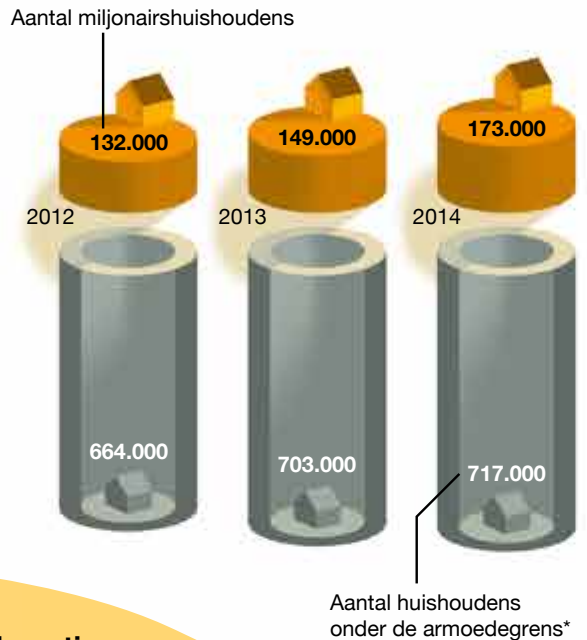
tekst Diederik Olders

EERLIJK ZULLEN WE ALLES DELEN?

De ongelijkheid groeit in Nederland. Laat u niets wijsmaken door mensen die dat wel mooi vinden; het valt niet mee en het is erger dan u denkt. Er is genoeg voor iedereen in Nederland, alleen niet waar het nodig is. De SP zet voor u wat openbare, officiële cijfers op een rijtje.

MEER MENSEN IN DE PUT, MEER MILJONAIRES

Steeds meer huishoudens vallen onder de lage-inkomensgrens van €9.250. Maar ook het aantal miljonairs stijgt, net als de daarbij horende vermogens. Hoezo 'iedereen voelt de crisis'?

TE GROTE VERSCHILLEN

Nederlanders bezitten samen ongeveer **1200 miljard euro** aan vermogen. Dat zijn spaargelden, aandelen, huizen, enzovoort, min de schulden. Niet meegeteld zijn contant geld, juwelen, antiek en duurzame consumptiegoederen. Ook niet meegeteld zijn de verstopte vermogens op buitenlandse bankrekeningen. Die zouden de verschillen nog veel groter maken.

Het goudhaantje

De rijkste **10%** bezit **61%** van het vermogen, gemiddeld **€ 950.000 per huishouden**

De hoogste belastingdruk

De iets-minder-rijke **40%** bezit zo'n beetje de rest **€ 160.000 per huishouden**

Bron: CBS/WFR

HET IS ERGER DAN WE DENKEN

Hoeveel keer verdient een directeur het loon van een geschoolde werknemer? Wat denkt u? Deze vraag werd aan Nederlanders voorgelegd.

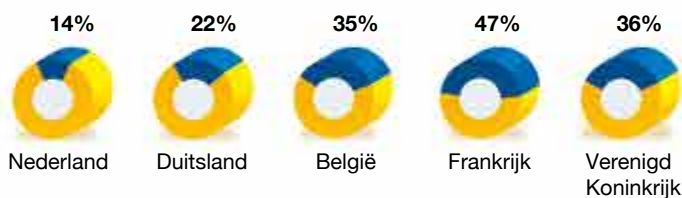
RIJKSTEN DRAGEN STEEDS MINDER BIJ

Een steeds kleiner deel van de belastingen wordt opgebracht door vermogenden - en dus een steeds groter deel door niet-vermogenden.

GEKKE HENKIE

Nederland heeft in vergelijking met zijn burens veruit het laagste effectieve belastingtarief op vermogen.

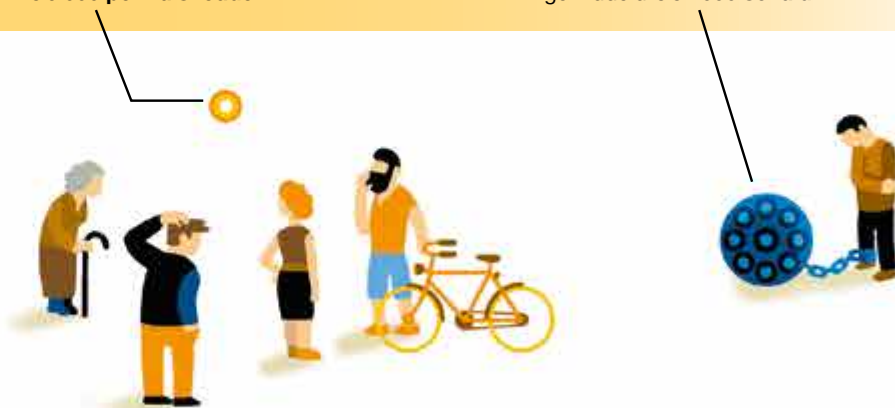
Bron: Eurostat-rapport 'taxation trends in the EU, 2014

Op de kleintjes letten

De 40% daaronder bezit nog geen 2% € 6.000 per huishouden

Zwaar de klos

De armste 10% heeft gemiddeld € 57.000 schuld

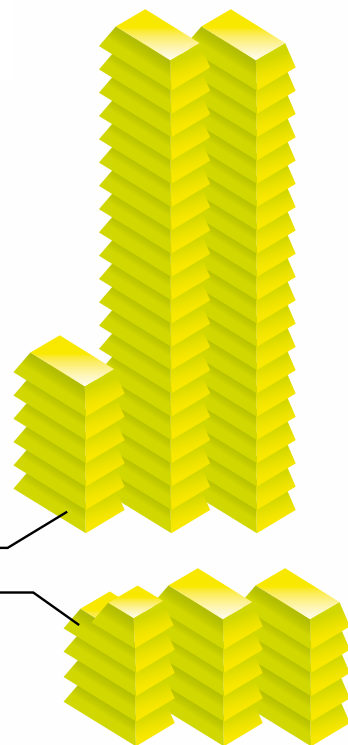

46 MILJARD NAAR DE ALLERRIJKSTEN

In 2013 is het vermogen van miljonairs gestegen met € 46 mld

Het begrotingstekort van de overheid was in 2013 € 14,6 mld
Dit tekort was de reden voor de PvdA en VVD om keihard te bezuinigen op onder andere (jeugd)zorg, ouderen en sociale zaken.

Bron: CBS / World Wealth Report 2014, Capgemini en RBC Wealth Management

DE TEGENSTRIJDIGE VN-MISSIE IN MALI

Van 17 tot 20 oktober was SP-Kamerlid Jasper van Dijk in Mali, met de Tweede Kamercommissie voor Defensie. Hij bezocht het Nederlandse Kamp Castor in Gao en de hoofdstad Bamako waar het hoofdkwartier van de VN-missie zetelt. Een impressie.

HET NEDERLANDSE KAMP CASTOR bevindt zich in Gao, een plaats in het midden van Mali. Hier moeten de circa 450 Nederlandse militairen samen met ongeveer 10.000 andere militairen VN-missie MINUSMA uitvoeren (*United Nations Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali*). Het doel is om Mali te stabiliseren, de bevolking te beschermen, het staatsgezag te herstellen en bevolkingsgroepen te verzoenen.

Mali heeft circa 16 miljoen inwoners en is qua oppervlak ruim 30 keer groter dan Nederland. Vooral in het noorden zijn spanningen. Daar zitten verschillende bevolkingsgroepen – met name Toeareg – die zich willen afscheiden van Mali. Ook zijn er terroristische groepen actief in de Sahel-regio. Sommige daarvan zijn verwant aan Al Qaida.

De VN-missie begon vorig jaar, nadat het Franse leger jihadistische strijders had verjaagd. Veel van deze strijders waren afkomstig uit Libië. Na de val van kolonel Khadafi trokken ze richting Mali. Aanvankelijk waren het vooral Toeareg die streken voor onafhankelijkheid in het noorden. Zij werden echter overlopen door jihadistische strijders. Na het ingrijpen van de Fransen heeft een deel van de Toeareg opnieuw de macht overgenomen in het noorden van Mali. Daar vinden nog steeds gevechten plaats tussen ‘pro-Malinese’ strijdgroepen en strijders die onafhankelijk willen worden.

De onlusten in het noorden worden met name veroorzaakt door armoede en

achterstelling. De Toeareg zijn decennialang verwaarloosd door de Malinese regering. Zij houden zich staande met handel in drugs en wapens. Gewapende groeperingen zijn actief in de hele Sahel-regio. Ze trekken zich niets aan van de onnatuurlijke, koloniale grenzen van Mali, Algerije, Niger, Tsjad en Mauritanië. De VN-missie beperkt zich echter tot Mali, waardoor strijders in de buurlanden kunnen afwachten tot de VN uit Mali zijn vertrokken.

De Nederlandse missie: inlichtingen

De Nederlanders in Mali moeten vooral inlichtingen verzamelen. Daartoe zijn zij uitgerust met geavanceerde middelen, zoals drones, Apaches en Chinook-helikopters. Commando's gaan op pad om de verschillende groeperingen in het reusachtige gebied in kaart te brengen. Dat leidt tot een enorme berg informatie die aan het VN-hoofdkwartier wordt doorgespeeld. De VN wordt een ‘black box’ genoemd, omdat volstrekt onduidelijk is wat er met de informatie wordt gedaan. Meermaals kregen we te horen dat dit frustrerend is. Het ontbreekt de VN aan een campagneplan; daaruit kun je de conclusie trekken dat vooral informatie wordt vergaard, zonder dat daaraan vervolg wordt gegeven. Van hoog tot laag wordt er geklaagd over het werken onder VN-vlag. De VN zou bureaucratisch, log en traag functioneren. Als er vliegreuen worden aangevraagd, is het weken wachten op toestemming. In het weekend is de VN überhaupt niet bereikbaar. Het slaan van een extra waterput wordt niet toegestaan, ondanks de gebrekkige watervoorziening.

De Nederlandse delegatie op bezoek bij de Premier van Mali, Ronald Vuijk (VVD), Raymond de Roon (PVV), Han te Watering (D66), Wassila Hachchi (D66), Gerald vd Leiden (Griffier) en Jasper van Dijk (SP).

Omstandigheden op het kamp

Er zijn klachten over de omstandigheden waaronder de Nederlanders op het kamp verblijven: kapotte wc's, gebrekkige koeling, watergebrek en vooral onveiligheid. Volgens de militaire leiding worden deze klachten zwaar overdreven: ‘Het is nu eenmaal geen 5-sterren hotel.’ Niettemin wordt erkend dat de veiligheid beter kan. De beveiligde containers zijn pas in april volgend jaar klaar, terwijl die er al hadden moeten zijn. De mensen op het kamp moeten het nu doen met tenten die zich op enkele meters van het hekwerk bevinden dat hen van de buitenwereld scheidt. Een aanslag kan makkelijk gepleegd worden.

De bewaking van het kamp zou door Chinezen gedaan worden. Daar komt echter weinig van terecht. De Chinezen zijn slechts op werkdagen aanwezig, van 08:00 tot 15:00. De overige uren en in het weekend wordt het kamp door de Nederlanders zelf bewaakt. De Chinese bewaking stelt bovendien weinig voor. Als iemand het kamp nadert vluchten ze weg, zo wordt gezegd.

15 tot 20 jaar

In hoofdstad Bamako bevindt zich kamp Bifrost dat door de Noren is gebouwd. De omstandigheden zijn er aanzienlijk beter. Militairen slapen in afzonderlijke cabines (in plaats van met negen man in een tent), de airconditioning is er beter en er zijn meer mogelijkheden voor ontspanning. In Bamako spreken we met de (tijdelijk) opvolger als missieleider van Bert Koeners, David Gressly. Hij hoopt op een goede uitkomst van de ‘dialogue’ in Algerije,

in Mali. Vlnr Sultan Gunal Gezer (PvdA),
n Broeke (VVD), Premier Mara,
Jasper van Dijk.

Gezien de aanslagen op VN-militairen is een tent vlakbij het hek onvoldoende veilig, zoals hier in
Kamp Castor.

waaronder een zekere mate van erkenning voor de bevolking uit het noorden. Vanwege de langdurige spanningen tussen Noord- en Zuid-Mali, zal de missie volgens Gressly op zijn minst vijftien tot twintig jaar moeten duren. Hij belooft de Nederlanders om de bureaucratie van de VN aan te pakken.

Een tegenstrijdig mandaat

Er is een groot verschil tussen papier en werkelijkheid. Op papier lijkt MINUSMA van belang om de vrede in Mali te herstellen. Zo wordt het ook naar buiten gepresenteerd, in Kamerbrieven en persberichten. In werkelijkheid is het maar zeer de vraag of de VN in staat is om stabiliteit te creëren in dit reusachtige land met talloze groeperingen die zich van grenzen weinig aantrekken. Ook wordt melding gemaakt van mensenrechtenschendingen door VN-militairen en moeten de Afrikaanse VN-landen het met aanzienlijk minder goed materieel stellen. Bovendien kampt de VN met een tegenstrijdig mandaat. Enerzijds wil men het staatsgezag herstellen, anderzijds moeten strijdende groepen verzoend worden. Niet alle groeperingen erkennen het Malinese staatsgezag. Een aantal ziet de VN-macht als een verlengstuk van de Malinese regering, waar zij niets van moeten hebben. Er zijn reeds meer dan dertig dodelijke slachtoffers gevallen door aanvallen op VN-militairen.

Corruptie en dubbele agenda's

De VN-missie kan zelfs averechts werken, wanneer het voor Mali en buurlanden aanleiding geeft om achterover te leunen ('de VN lost het wel op'). Het is cruciaal dat

achtergestelde groepen, zoals de Toeareg, erkenning krijgen van de Malinese autoriteiten. Zolang de VN op militair, diplomatiek en humanitair terrein de leiding in handen heeft, geeft dat de betrokken landen minder reden om zelf actief te worden. Het draagvlak van de Malinese overheid onder de bevolking is al minimaal, vanwege de enorme corruptie. Ook door leningen en ontwikkelingshulp is er minder aanleiding om de bevolking serieus te nemen. De verantwoordiging was groot, toen de president van Mali onlangs een nieuw vliegtuig aanschafte ter waarde van 30 miljoen euro.

Dan is er nog de dubbele agenda van diverse betrokken landen. Frankrijk voert op eigen houtje strijd tegen terroristen uit de regio. Verschillende Malinezen wijzen erop dat de Fransen vooral de grondstoffen in Noord-Mali willen veiligstellen. Om die reden zou Frankrijk het niet erg vinden als de Toeareg zeggenschap krijgen over een zelfstandig Noord-Mali. Het is een klassieke verdeel-en-heers-politiek, waarbij Noord- en Zuid-Mali verzwakt worden ten gunste van de Fransen. Ook buurlanden als Niger en Algerije zouden gebaat zijn bij een instabiel Mali. Zo wordt de uitvoering van de VN-missie er niet makkelijker op.

Een uitzichtloze missie voorkomen

Op papier lijkt het een mooi doel om Mali veilig te gaan maken. In de praktijk heeft deze VN-missie veel weg van een *mission impossible*. De aanwezigheid van VN-troepen kan hooguit tijdelijk zorgen voor enige stabiliteit. Het conflict tussen

Noord- en Zuid-Mali duurt al honderden jaren. De missie wordt zelfs contraproductief als deze nieuw geweld aantrekt. De recente aanslag met dodelijke afloop op negen VN-militairen uit Niger wijst daarop. Een aanslag op Nederlandse militairen is niet ondenkbaar. Zeker nu dieper in het noorden wordt geopereerd, waar het geweld toeneemt. MINUSMA kan dan ontaarden in een vechtmisssie.

In plaats van een militaire missie, verkiest de SP een politieke oplossing. Op dit moment zitten de strijdende partijen aan tafel in Algiers; dat is mooi. Ik hoop dat de regering van Mali inziet dat erkenning van de belangen van de Touareg en van een zekere mate van zelfstandigheid in Noord-Mali dat vredesproces veel goed zal doen. Een politieke oplossing behelst ook humanitaire hulp; achterstelling en armoede zijn een belangrijke factor bij het ontstaan en voortduren van dit conflict. Honderdveertigduizend mensen in Mali zijn ontheemd. Voor honderdduizenden mensen is het moeilijk om aan voedsel te komen. Van de volgens de VN benodigde 480 miljoen dollar voor noodhulp is nog niet de helft beschikbaar; landen die dolgraag militairen sturen maken weinig haast met geld vrijmaken voor humanitaire hulp. De VN-missie kost tot nu toe reeds 650 miljoen euro; de Nederlandse bijdrage is tot nu toe zo'n 150 miljoen. Laten we een uitzichtloze militaire missie voorkomen en toekomstige uitgaven gebruiken voor humanitaire hulp. ●

tekst en foto's Jasper van Dijk

foto: Diederik Olders CC

> ARMOEDE KENNIE

Diverse SP-afdelingen hebben 17 oktober, internationale dag tegen armoede, aangegrepen voor acties. De Arnhemse SP-afdeling organiseerde bijvoorbeeld met verschillende organisaties die betrokken

zijn bij het Arnhemse Armoedepact het symposium *Armoede heeft een gezicht*. Om duidelijk te maken dat er niet alleen bij grote nood op allerlei deuren aangeklopt kan worden. In Rotterdam namen onder

anderen Carrie, SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut en de voorzitter van Abvakabo FNV Corrie van Brenk deel aan een Mars tegen de Armoede. Die was georganiseerd door de SP, Abvakabo FNV, de Pauluskerk en nog veel andere Rotterdamse organisaties. Op de trappen van het stadhuis nam wethouder Maarten Struijvenberg van Leefbaar Rotterdam het manifest tegen armoede in ontvangst. Daarin vragen tal van maatschappelijke organisaties om niet te bezuinigen maar mensen en kinderen in armoede juist een helpende hand te bieden. De mars en manifestatie zijn het begin van een grote campagne voor een offensief tegen armoede.

Zie voor een korte videoreportage over het symposium *Armoede heeft een Gezicht* sp.nl/t1410a7

Zie voor het Rotterdamse manifest tegen de armoede sp.nl/t1410a8

> 'BETAAL WERKENDE MANTELZORGER DOOR BIJ LANGDURIG ZORVERLOF'

Mantelzorgers die voor langere tijd hun kind, partner of vriend verzorgen moeten wettelijk het recht krijgen om doorbetaald te worden als zij langdurig zorgverlof opnemen, stelt SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius (foto). 'Als het kabinet vindt dat we meer voor elkaar moeten zorgen, dan moeten mensen daar ook de mogelijkheid voor krijgen. Mantelzorgers offeren nu vakantiedagen op of moeten zich in

bochten wringen om via het kortdurend verlof geen inkomensverlies te leiden. Niet voor niets is 1 op de 5 mantelzorgers overbelast. De SP wil daarom dat elke mantelzorgers bij opname van langdurig zorgverlof in ieder geval maximaal zes weken op jaarbasis 70 procent van het wettelijk minimumloon krijgt doorbetaald, eenzelfde type constructie als bij het kortdurend zorgverlof.'

foto: Sander van Oorspronk CC

> ULENBELT: 'NIEUWE PENSIOENPLANNEN FUNEST VOOR JONG EN OUD'

De afgelopen weken ontving de SP stapels brieven en e-mails van mensen die zich grote zorgen maken om hun pensioen. SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt: 'Deze mensen maken zich terecht zorgen. De afgelopen jaren zijn veel pensioenen achtergebleven bij de prijsstijgingen. Door de plannen van de coalitie en de neppositie (de nep-oppositie van D66, ChristenUnie en SGP -red.) zal de kans dat de pensioenen worden verhoogd nog veel kleiner worden. Dit is funest voor de pensioenen van werknemers en voor jongeren die een pensioen op gaan bouwen.'

'Zeven vangrails'

Ulenbelt keert zich tegen de regels waardoor pensioenfondsen zich arm moeten rekenen. 'Pensioenfondsen hebben ruim 1000 miljard euro in kas en moeten nu de reserves zodanig laten toenemen dat dit ten koste gaat van de pensioenen die uitgekeerd worden. Natuurlijk is zekerheid belangrijk, maar dit gaat veel te ver en is onnodig. Een snelweg maak je toch ook niet veiliger met zeven vangrails langs de rijbaan.'

> SP-SUCCES: LOON VOOR STRAATVEGERS

Op initiatief van de Haagse SP-fractie krijgen de vierhonderd straatvegers die de stad schoonmaken voortaan een volwaardig salaris of stromen zij door naar een betaalde baan. Op dit moment moeten de straatvegers nog aan de slag met behoud van een bijstandsuitkering. SP-fractievoorzitter Bart van Kent: 'Dit is goed nieuws voor deze grote groep mensen die belangrijk werk voor de stad doet, maar nooit loon naar werken kreeg. Het levert bovendien extra werkgelegenheid op, in deze tijd broodnodig. We zijn daarom blij dat het stadsbestuur ons voorstel eindelijk omarmt.'

> DE AANHOUDER WINT

Vorig jaar oordeelde het partijbestuur nog dat de SP-ledenwerkgroep in Slochteren niet klaar was om zelfstandig verder te gaan, maar sinds 3 oktober heeft de Groningse gemeente een eigen SP-afdeling. 'Als de juiste dynamiek in de groep eenmaal gevonden is, kan het snel gaan.'

'Juiste mensen op de juiste plekken'

Bé Klok is nog geen driekwart jaar lid van de SP, maar wel al beoogd voorzitter van de nieuwe SP-afdeling. Onder zijn leiding voert de groep SP'ers steeds meer lokale acties en is er inmiddels ook al een hulpdienst opgericht. 'Een van onze leden is vanaf het prilleste begin betrokken bij de SP en is in het verleden in Den Haag actief geweest bij de hulpdienst. Dus ik ben heel blij dat hij met een andere SP'er de afgelopen twee maanden hier een hulpdienst heeft opgezet. Ze hebben zelfs al concrete resultaten kunnen boeken voor mensen!' Het is volgens Klok dan ook de kunst om de juiste mensen op de juiste plekken te krijgen. 'Je moet mij bijvoor-

foto: Henk Klöpping ©

Bé Klok op 1 oktober bij de SP-stand op de Slochter jaarmarkt waar veel bezoekers de enquête over verkeersveiligheid invulden.

beeld geen penningmeester of organisatie-secretaris maken, dat zijn niet mijn capaciteiten. Maar structuur aanbrengen kan ik wel en dat was wat deze groep begin dit jaar nodig had. Zo kan iedereen wat. We bezoeken momenteel al onze leden, ook om eventuele wrijving door de teleurstelling vorig jaar op te lossen. Ieder heeft zijn kracht, en we hebben iedereen hard nodig.'

Zelf een zebrapad schilderen

Waar het partijbestuur vorig jaar nog kritisch was over het ontbreken van lokale acties, bruist de groep inmiddels van

activiteit. Reden voor het partijbestuur om deze keer unaniem de aanvraag voor een zelfstandige afdeling te steunen. Klok: 'We zijn regelmatig te vinden bij de drie supermarkten in onze gemeente. Tijdens die supermarktrondes hebben we bijvoorbeeld al eens 466 handtekeningen opgehaald tegen het verplicht verhuizen van onze oudjes door bezuinigingen op de zorg. Ook hebben we een buurtcomité geholpen bij hun acties voor een veiliger straat, onder meer door 's nachts samen zelf een zebepad op de weg te schilderen. In verschillende gebieden wordt geklaagd over de verkeersveiligheid, dus zijn we nu een enquête aan het houden in heel Slochteren.'

Ludieke acties

Verkeersveiligheid is voorlopig het speerpunt van de kersverse SP-afdeling, maar dat weerhoudt ze niet van andere ludieke acties. Bijvoorbeeld naar aanleiding van hun eigen 'geboorte'. 'We willen geboortekaartjes naar de andere politieke partijen in Slochteren sturen. En we hebben voormalig Gronings SP-wethouder Peter Verschuren gevraagd om, als SP-dokter, voor het gemeentehuis onze navelstreng door te knippen. Met deze actie willen we aandacht vragen voor de zorg. Als een baby geboren wordt ben je blij, maar is de zorg voor de kleintjes in Slochteren nog wel gewaarborgd met alle bezuinigingen?'

> COLLECTE VOOR GROOTVERDIENERS IN PUBLIEKE SECTOR

Grootverdieners die worden betaald met belastinggeld mogen volgens de Tweede Kamer voortaan niet meer verdienen dan de minister-president: 178.000 euro. Onrechtvaardig, volgens een aantal grootverdieners die speciaal naar het parlement gekomen waren om uit te leggen waarom dit een groot onrecht is. Om de pijn van de aanstaande achteruitgang in salaris iets te verlichten, hield SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak een collecte. 'De opbrengst heb ik aan een van hun lobbyisten gegeven, om eerlijk te verdelen onder de grootverdieners.'

'Emoties'

Twee euro zeventig. Precies zoveel had het winkelend publiek over voor de getroffen bestuurders. De collecte kon dan ook geen groot succes genoemd worden. Van Raak: 'Ik trof enkel verbouwereerde mensen die zich afvroegen waar ik mee bezig was. Dat heb ik de bestuurders voorgelegd. Helaas was er geen bestuurder die mij daarover

uitleg kon geven. Slechts een van hen nam de moeite op de boosheid van mensen op straat in te gaan, hij sprak badinerend over 'emoties'.'

Verkeerde bestuurders

Van Raak stelde de beperking van de topinkomens in de publieke sector in 2011 voor, maar kreeg toen geen steun van andere partijen. Hij is dan ook blij verrast dat zijn voorstel gerecycled is in het regeerakkoord en inmiddels de steun van een grote meerderheid van de Tweede Kamer gekregen heeft. 'Onder veel grootverdieners heerst een zieke graaicultuur. Bestuurders die tonnen opstrijken, terwijl gewone werknemers moeten inleveren. Ik hoop dat we nu een einde kunnen maken aan de banencarrousel waarbij politieke vriendjes elkaar benoemen en tonnen geven. Dit soort inkomens kost de samenleving niet alleen veel geld maar zorgt er ook voor dat we de verkeerde bestuurders aantrekken. Mensen die

foto: Sander van oorspronk CC

Ronald van Raak collecteert voor het Comité Rijkdom voor de Rijken.

weinig op hebben met de zorg of het onderwijs, weinig weten van media of wonen, maar vooral bezig zijn met het vullen van hun eigen portemonnee.'

ZORGVERZEKERAARS EN RISICOSELECTIE

LEVENSLANG NA ZIEKTE

In de zorgwereld duikt steeds vaker een griezelig woord op: risicoselectie. Hoe langer hoe meer houden zorgverzekeraars mensen buiten de deur die weleens duur zouden kunnen worden. Op zich al schandelijk. Maar wat als het risico niet eens verhoogd is?

HET IS GEEN prettig verhaal om te horen. Het is iets wat je niemand gunt, wat eigenlijk niet zou mogen. Zeker niet als het om een kind gaat. Bas van der Voort (22) brak elf jaar geleden zijn been op het voetbalveld. Niet door een gestrekt been van een tegenstander of iets in die trant. Gewoon. Zomaar. Na langdurig medisch onderzoek kwam de diagnose: botkanker. Achttien chemokuren en een operatie moest hij ondergaan en toen leek de zon voor Bas weer te gaan schijnen. Leek. In 2005 kwam de kanker terug en bleek amputatie van zijn been onvermijdelijk. En nog was het leed niet geleden. Twee jaar later werd er een uitzaaiing gevonden in zijn linkerlong, waarvan een stukje moest worden weggehaald. De artsen twijfelden er niet aan, of de ziekte zou terugkomen. De vraag was: wanneer? Maar wonder boven wonder kwam de kanker niet terug. Bas overwon, alhoewel hij dat zelf liever anders zegt: 'Ik heb het geluk dat ik kanker heb mogen overleven. En nu zeggen de artsen: "Het risico dat het nog terugkomt is even groot als bij alle andere mensen." Kortom: ik ben er nog. En ik kan alles doen wat ik wil.' Hij volgt de hbo-opleiding Bestuurskunde en Overheidsmanagement in Den Bosch, woont in Oss samen met zijn vriendin, gaat graag stappen met vrienden en... hij voetbalt. Bij het Nederlands amputatie-voetbalelftal. Hoe menselijk is het dat een jonge man als Bas nog steeds achtervolgd wordt door – zelfs afgerekend op – die loodzware periode in zijn leven? Is het te verkroppen dat iemand als hij door zorgverzekeraars botweg wordt gezien als een riskante kostenpost?

Snel gezien

Bas beweegt zich voort op krukken, omdat een prothese met corset voor hem geen optie is. Ieder half jaar heeft hij nieuwe krukken nodig. Kosten: 90 euro per jaar. Echter, krukken zijn uit het basispakket van de zorgverzekering gehaald en dus is hij voor de vergoeding aangewezen op een aanvullende verzekering. En daar begint de ellende. Want verzekeraar PZP, waar Bas ook een basisverzekering heeft, vergoedt de krukken niet. 'Die aanvullende verzekering

'Een hypotheek met levensverzekering krijg ik niet, of ik betaal me scheel'

hadden mijn ouders al voor me afgesloten toen ik nog ziek was. Maar van de zorgverzekeraar kreeg ik te horen: "Met krukken hoor je langer dan een half jaar te doen, aangezien jij er korter mee doet zal je wel onvoorzichtig met de krukken omgaan. Wij adviseren dan ook de krukken minder intensief te gebruiken." Dat deed pijn, ja. Maar ik liet het er niet bij zitten en voerde diverse gesprekken. Na veel vijven en zessen kreeg ik een eenmalig bedrag van 250 euro. Maar daar ben ik dus in minder dan drie jaar doorheen.' Bas restte dus niets anders dan om te kijken naar een aanvullende verzekering bij een andere verzekeraar. En liep vervolgens tegen het volgende probleem aan: menig verzekeraar weigert mensen voor de aanvullende zorgverzekering. Risicoselectie heet dat: mensen van wie vermoed wordt dat ze wel eens duur zouden kunnen worden, worden liever buiten de deur gehouden. Volgens informatie van de SP-Tweede Kamerfractie zouden Zilveren Kruis, Avéro en ONVZ zich zelfs bediend hebben van directe weigering van een voormalig kankerpatiënt (zie kader). Bas van der Voort wilde aanvankelijk wel overstappen, maar had het snel gezien. 'Ik oriënteerde me en kwam er al vlug achter dat er voor mij twee opties waren: óf een belachelijk hoge premie betalen, óf pech gehad. Bovendien zie ik er tegenop om over te stappen. Al die administratieve rompslomp weer. Weer al die extra vragen beantwoorden. Weer uitleggen dat ik niet zielig ben, dat ik al vijf jaar kankervrij ben, dat de artsen zeggen dat ik geen risicofactor ben. Kijk, ik realiseer me dat ik door het feit dat ik een been mis zelf in de toekomst meer zorg nodig zou kunnen hebben. Maar dat geldt

natuurlijk niet voor alle ex-kankerpatiënten. En dan nog. Het gaat om het principe.' Hij vervolgt: 'Weet je, als ik een levensverzekering wil afsluiten, gaat het ook zo. Dan wil de verzekeraar mijn medisch dossier inzien. Als ik daarvoor geen toestemming geef, is het meteen einde verhaal. En als ik wel toestemming geef, krijg ik geen levensverzekering. Of ik betaal me scheel aan premie. En dan kan de oncoloog praten als Brugman; daar hebben verzekeraars geen boodschap aan.'

Pindakaas

Risicoselectie wordt volgens critici steeds vaker toegepast door zorgverzekeraars. Dat is met het oog op mensen die daadwerkelijk meer zorg nodig hebben dan anderen ten principale al onsolidair. Maar in het geval van Bas van der Voort, wiens gezondheid volgens medici anno 2014 géén bovengemiddeld risico vormt, meer dan dat: het is stigmatiserend, vernederend, cynisch. 'Ik kan alles doen wat ik wil, maar toch word ik telkens geconfronteerd met het feit dat ik ziek geweest ben. Ik blijf die ex-kankerpatiënt, die kostenpost. Het voelt als levenslang krijgen. Waar is de gelijkwaardigheid? Waar is de solidariteit?'

Hoezeer ons zorgstelsel uit de bocht gevlogen is, moge blijken uit het feit dat zorgverzekeraars nu ook beginnen te klagen over het gebrek aan solidariteit. Met zichzelf, welteverstaan. Want de verzekeraars die niet aan risicoselectie doen, moeten extra vermogen opbouwen en zijn dus qua concurrentiepositie in het nadeel, jammerde Menzis-chef Roger van Boxtel (tevens D66-senator en vurig pleitbezorger van marktwerking in de zorg) in september in

de Volkskrant. Fraai is dat: risicoselectie als maatregel om het marktaandeel te beschermen, terwijl datzelfde marktaandeel veilig lijkt omdat overstappen voor de mensen allesbehalve aantrekkelijk is. Ten eerste omdat in de regel basisverzekering en aanvullende verzekering sowieso bij dezelfde verzekeraar worden afgesloten. (Waardoor overigens in omgekeerde richting feitelijk risicoselectie bij de basisverzekering plaats kan vinden!) En ten tweede omdat menigeen bij een aanvullende verzekering elders tegen risico-selectie aanloopt. Tel daarbij dat de basispakketten steeds verder uitgekleeft worden en je weet dat de zogenaamde vrije zorgmarkt in werkelijkheid pot- en potdicht zit. Tenzij je geld zat hebt, nooit ziek bent geweest en/of verondersteld wordt niet gauw ziek of zorgbehoevend te worden. Wat dat laatste betreft: de creativiteit van zorgverzekeraars kent geen grenzen om met extreem lage premies mensen te lokken van wie ingeschat wordt dat ze minder zorg nodig zullen hebben en dus goedkoop zijn. Zo zijn bijvoorbeeld studenten en hoogopgeleiden gewild bij verzekeraars en zijn er reclamecampagnes die speciaal op die doelgroep gericht zijn. Dus naast daten voor hoopopgeleiden zijn er nu ook zorgverzekeringen voor hoogopgeleiden. De onder jongeren veel gehoorde redenering 'alleen betalen voor wat je gebruikt' gaat er wel in bij de zelfbenoemde elite, of wat daar voor door moet gaan. En dat is extra bitter voor Bas van der Voort, want hij is nou juist student. Het gemak waarmee kennelijk tal van leeftijdsgenoten hun veronderstelde gunstige uitgangspositie op de gezondheidsmarkt in klinkende munt denken te kunnen omzetten, raakt hem. 'Soms zeggen mensen tegen mij: "Ja, maar je hebt toch ook veel zorg gebruikt?" Alsof ik ervoor gekozen heb om destijds ziek te worden. Ik bedoel, het kan iedereen overkomen. Ik heb eens in een tv-programma gezeten over dit onderwerp. Daar werd door een JOVD'er de zorg vergeleken met een pot pindakaas. Zo van: je hebt in de supermarkt A-merken en B-merken, en als je het A-merk kiest, dan betaal je daar ook voor. Heel erg. Zorg is geen product verkrijgbaar in diverse kwaliteitsniveaus. Zorg

'NIET TER ZAKE'

De SP-Kamerfractie kaartte eerder dit jaar het toepassen van risicoselectie door zorgverzekeraars aan. Directe aanleiding was het geval van de 21-jarige Daniël de Rijke, die van kanker genas en er vervolgens achter kwam dat hij voor een aanvullende zorgverzekering voor gesloten deuren kwam te staan. Zorgverzekeraar ONVZ noemde hem zelfs 'een brandend huis'. Onder het motto 'Daniël had kanker; en nu is hij boos', startte De Rijke een online actie, die hem een karrenvracht aan steun opleverde.

kies je niet. Je hebt het gewoon nodig.' Volgens SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten vindt risicoselectie plaats omdat zorgverzekeraars op de keper beschouwd weinig keus hebben. 'Zij hebben destijds van de politiek de opdracht meegekregen om de publieke taak die zorg heet privaat en risicodragend uit te voeren. Dan moet je niet raar opkijken dat zij vervolgens risico's uit de weg willen gaan. Natuurlijk is het zo dat de ene zorgverzekeraar wat socialer is dan de andere. Maar in wezen opereren verzekeraars zoals zij hun taak hebben gekregen. Het is de politiek die boter op het hoofd heeft.'

Ondanks de harde en weinig begripvolle reacties, en de frustrerende ervaringen aangaande zijn zorgverzekering, beklagt Bas van der Voort zich niet over zijn lastige positie. 'Ik kan het nog betalen. Ik ben er nog, heb een gelukkig leven. Maar mocht ik straks samen met mijn vriendin een huis willen gaan kopen, dan ontstaat er een probleem met het afsluiten van een hypotheek met levensverzekering. Die krijg ik niet, of ik betaal me scheel. Als ik ouder word, bestaat de kans dat ik last krijg van mijn schouders, knieën, jicht of artrose. Misschien word ik dan weer zorggrootverbruiker. Hoe het er dan voor mij uitziet? Ik weet het niet. Als de huidige trend van steeds meer betalen en steeds minder vergoed krijgen doorzet, tja, dan kan de toekomst moeilijk worden. Maar

Minister Schippers van Volksgezondheid reageerde koeltjes. In reactie op de SP-Kamervragen stelde ze onder meer dat het 'mij echter te ver voert om te stellen dat (...) ons zorgstelsel niet solidair is'. De basisverzekering is immers voor iedereen toegankelijk, redeneerde Schippers, en 'de aanvullende verzekering behoort per definitie geheel tot de vrije markt'. Ook vond minister Schippers dat de zorgverzekeraar zelf moet weten of iemands ziektegeschiedenis wordt nagetrokken. 'Mijn oordeel over de criteria doet niet terzake', aldus de minister.

zo ver is het nog niet. Ik heb goede hoop dat het verzet tegen die trend zal groeien. De mensen pikken het nu al niet meer.'

Manager

Bas is actief in de SP-afdeling Oss en staat er op de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarnaast is hij stagiair bij het Wetenschappelijk Bureau van de SP. Dreven zijn ervaringen op jonge leeftijd hem naar het gedachtengoed van de SP? 'Laat ik het zo zeggen: ik heb de praktijk gezien. Bijvoorbeeld in het ziekenhuis. Ik zag hoe het personeel zich daar uit de naad werkte. Ik was 15 jaar toen ik een keer een half uur op een verpleegkundige moest wachten om te kunnen plassen. Toen werd ik kwaad, en niet zo'n beetje ook. Toen de verpleegster eindelijk bij me kwam, zei ze: "Ja sorry, maar we hebben te weinig handen aan het bed." Daar ben ik toen over gaan nadenken. Zo van: hoe kan het dat zowel patiënten als verpleegkundigen klagen? Dan moet er toch ergens iets niet kloppen. Dus nogmaals: ik heb de praktijk gezien. En daar ontbreekt het aan solidariteit, menselijke waardigheid en gelijkwaardigheid.'

Gevraagd naar wat hij later wil worden, begint hij te grijnzen. 'Niet schrikken, hè? Ik zou wel zorgmanager willen worden. Ik weet het: het woord manager klinkt niet fijn als je het over de zorg hebt. Maar ik zou me graag met zorgbeleid willen bezig houden. Bijvoorbeeld in het kader van ontwikkelingshulp, of voor KWF Kankerbestrijding, of het Rode Kruis. Er zullen altijd mensen zijn die op de een of andere manier zorg nodig hebben. Ik zou graag willen meehelpen om daarvoor oplossingen te bedenken. Of ik een idealist ben? Geen idee. Ik ben er gewoon van overtuigd dat het mogelijk is.' •

tekst Rob Janssen

foto Inge Hondebrink ©

Hypocriet: D'66-er Rogier van Boxtel jammert over gebrek aan solidariteit

ARMOEDE IN NEDERLAND

DE WATERDRAGERS VAN KERKRADE

Het klinkt als een open deur: water is een mensenrecht en een primaire levensbehoefte. Maar anno 2014 is drinkwater in Nederland niet zo vanzelfsprekend meer. In een groeiend aantal huishoudens wordt met jerrycans gesjouwd.

JE ZIET ZE NIET, maar ze zijn er wel. Mensen die met jerrycans en flessen naar burens, familie of vrienden gaan om water te halen. Misschien doen ze het wel 's nachts, of 's morgens in alle vroegte. In het Limburgse Kerkrade komen ruim zeventig gezinnen zo aan hun water. Omdat bij hen het water is afgesloten door de Waterleidingmaatschappij Limburg (WML). Ze praten er liever niet over, schamen zich, voelen zich vernederd. 'Daarnaast zijn velen niet eens bereikbaar, omdat ze geen telefoon of e-mail meer hebben', zegt Ernst Peters, SP-afdelingsvoorzitter in Kerkrade. De afdeling plaatste onlangs een oproep om zich bij de partij te melden, als het water was afgesloten. Tal van mensen meldden zich. Een paar reacties.

'Ik zit al bijna vijf maanden zonder water en ze willen me niet meer aansluiten. Dit terwijl ik bij de Kredietbank ben voor budgethulp en schuldhulpverlening heb.'

'Mijn water is sinds vorig jaar november afgesloten. Een betalingsregeling wilden ze (WML -red.) niet treffen. Dus ik ben

me sinds die tijd aan het behelpen met flessen en kanisters.'

'Vandaag afgesloten van water. Wij zitten met een kindje van tien jaar dat naar school moet.'

Ernst Peters: 'Schrijnende verhalen krijgen we te horen. Hoe kun je menswaardig leven zonder water? Zonder drinkwater uit de kraan, zonder het toilet te kunnen doorspoelen, zonder je te kunnen douchen, zonder de was te kunnen doen?' En dan is er het totale sociale isolement. 'Dat deze mensen aangeven absoluut geen persoonlijk contact te willen, vind ik ook schrijnend', zegt Peters. De SP-fractie in de gemeenteraad trok aan de bel, maar de verantwoordelijk wethouder wees in eerste instantie enkel op het feit dat WML volgens de procedure werkt. Met andere woorden: de waterleidingmaatschappij stuurt altijd eerst een aanmaning. Punt.

Klinkt als: eigen schuld, dikke bult. Maar wat koop je daarvoor, vraagt de SP Kerkrade zich af, als mensen de rekening gewoon

niet kunnen betalen? En vervolgens de incasso- en afsluitkosten ook niet. Is er dan nog een haar op hun hoofd die denkt aan het anticiperen op de fikse aansluitkosten die voldaan moeten worden als water uit de kraan (financieel) ooit weer binnen bereik zou kunnen komen?

Laag inkomen

In Kerkrade is de werkloosheid hoog (boven de 15 procent) en het gemiddeld gezinsinkomen laag; bijna het laagste van heel Nederland. Buurgemeente Heerlen scoort op die terreinen ook niet hoog. In die stad vonden vorig jaar niet minder dan 133 waterafsluitingen plaats. Reden genoeg voor Heerlens SP-wethouder Peter van Zutphen om bij WML (waarvan gemeentes en provincie aandeelhouder zijn) aan te dringen op een ander afsluitbeleid. 'In 2012 is de *Regeling afsluitbeleid kleinverbruikers* van kracht, die behelst dat drinkwaterbedrijven een procedure (onder andere het sturen van betalingsherinneringen -red.) moeten volgen en daarna mogen overgaan tot afsluiting. Dat lijkt heel redelijk. Maar wat als je te maken hebt met mensen die bijvoorbeeld een verstandelijke beperking of psychische problemen hebben? Zo was er in Heerlen een man die in de problemen kwam, omdat hij dacht dat hij de rekeningen altijd betaald had. Maar hij verwarde het met de waterschapsbelasting. Ook zijn er mensen die niet eens meer hun post openmaken. En wat te denken van gezinnen die gewoon niet meer kunnen betalen, omdat ze zwaar in de schulden zitten? Laat duidelijk zijn: de waterrekening moet betaald worden. Maar bij veel mensen zit de watermaatschappij in hetzelfde rijtje schuldeisers als bijvoorbeeld Zalando en Telfort. Waterbedrijven zouden in dat rijtje een voorrangspositie moeten krijgen en ik vind echt dat daar een taak voor de landelijke politiek ligt. Want het gaat landelijk om vele duizenden mensen van wie gezondheid en hygiëne ernstig gevaar lopen.'

De gemeente Heerlen heeft aangekondigd het afsluitbeleid van WML ter discussie te gaan stellen tijdens de aandeelhoudersvergadering. De gemeente Kerkrade heeft al laten weten daar weinig voor te voelen...

Oh ja: de WML-directeur kreeg over 2013 een salaris van ruim 160.000 euro. ●

tekst Rob Janssen
foto Till Achinger /sxc.hu CC

‘Tot 650 euro
per jaar
minder voor
Rotterdamse
minima’

‘AMSTERDAM BESTRIJD DE ARMOEDE, ROTTERDAM DE ARMEN’

Amsterdam en Rotterdam. De verschillen zijn haast spreekwoordelijk. Kletsmeiers versus ‘niet lullen maar poetsen’. Ook de lokale politiek verschilt flink. In Amsterdam wordt de komende vier jaar meer geld uitgetrokken voor armoedebestrijding, in Rotterdam juist veel minder. Amsterdam heeft een college mét de SP, Rotterdam zonder.

Daniël Peters is fractievoorzitter voor de SP in de Amsterdamse gemeenteraad. Leo de Kleijn is SP-fractievoorzitter in de gemeenteraad van Rotterdam. Twee grote steden met veel grote verschillen, maar ook overeenkomsten. Zo is het bestrijden van armoede een speerpunt voor de SP in beide steden.

› **Nu de SP in Amsterdam in het college zit, moeten we Rotterdammers zeker aanraden naar Amsterdam te verhuizen?**

Peters: ‘Ha, ik denk dat de meeste Rotterdammers daar geen trek in hebben!’

De Kleijn, lachend: ‘Amsterdam kan dan wel een mooi college hebben, maar daar houdt het ook echt wel bij op.’

› **De krantenkoppen toonden laatst dat de SP in Amsterdam veel geld in de bestrijding van armoede stopt. Is dat zo hard nodig?**

Peters: ‘Ja, absoluut. Een op de vijf Amster-

dammers leeft onder de armoedegrens. Dat zijn ongelooflijk veel mensen die moeite hebben om rond te komen. In veel gevallen hebben mensen hun baan verloren, ze kunnen geen ander werk vinden en raken zo in de problemen.’

› **En in Rotterdam?**

De Kleijn: ‘Hierin lijken Amsterdam en Rotterdam helaas veel op elkaar. In Rotterdam groeit een kwart van alle kinderen op in armoede. Zo’n groot deel van onze stad. Dat is onacceptabel voor iedereen met een sociaal hart.’

› **Wat wordt er in jullie stad ondernomen om de armoede aan te pakken?**

Peters: ‘Wij hebben ons bij de college-onderhandelingen hardgemaakt voor meer geld voor armoedebestrijding. Dat is gelukt. We zitten nu in het college met de VVD en D66 en het budget voor armoedebestrij-

Leo de Kleijn en Daniël Peters.

ding is verhoogd met 20 miljoen. Met dit geld zorgen we ervoor dat meer mensen aanspraak kunnen maken op voorzieningen voor minima.’

De Kleijn: ‘Bij ons wordt er juist 13 miljoen bezuinigd op de bestaande regelingen. En ik ben bang dat dit bedrag nog flink toeneemt.’

› **Waar komt dit verschil vandaan? Is de hoofdstad rijker dan de havenstad?**

De Kleijn: ‘Nee, dat denk ik niet. Het Rotterdamse college van D66, CDA en Leefbaar Rotterdam heeft niet een financiële afweging gemaakt, maar een ideologische. Deze partijen geloven dat ze werken meer lonend kunnen maken door het mensen die toch al bijna niets hebben nóg moeilijker te maken. Ze hebben het over een ‘financiële prikkel’ om mensen aan het werk te krijgen. Alsof deze mensen anders niet willen werken! Als ze de afstand tussen werklozen en werkenden daadwerkelijk groter willen maken,

‘Aanvullende ziektekostenverzekering gratis voor arme Amsterdammers’

minimum. Dat betekent dat veel meer mensen aanspraak kunnen maken op voorzieningen zoals de stadspas, voor korting op het openbaar vervoer en een bijdrage aan de contributie voor sportverenigingen. Ook krijgen arme Amsterdammers een identiteitskaart vergoed en recht op een gratis aanvullende ziektekostenverzekering. Van de 20 miljoen gaat een derde rechtstreeks naar zesenhalfduizend kinderen die in armoede opgroeien. Want het is toch absurd dat duizenden Amsterdamse kinderen in armoede opgroeien, terwijl we in zo'n rijke stad leven?!

› En wat doen de bezuinigingen met de Rotterdammers?

De Kleijn: ‘De bezuinigingen van dit college komen in een tijd dat veel van mijn stadsgenoten het al heel moeilijk hebben. Betaalingsachterstanden en huisuitzettingen zijn aan de orde van de dag. Dat komt voor een groot deel door keuzes die in Den Haag zijn gemaakt, denk aan de huurverhogingen en de hoge zorgkosten. Maar als er dan extra geld vanuit het rijk komt om iets aan de armoede in de stad te doen, dan kiest ons college ervoor om dat geld op de grote hoop te gooien. Dat komt niet eens terecht bij de mensen die het zo hard nodig hebben. Nu worden er miljoenen bezuinigd op onder andere de afvalstoffenheffing. Dat betekent dat 60.000 huishoudens 170 euro per jaar meer aan lasten gaan betalen. Daarnaast verliezen duizenden gezinnen hun langdurigheidstoelage. Bij elkaar kan dit een achteruitgang van zo'n 650 euro per jaar betekenen. Als je van een minimuminkomen moet rondkomen dan is dat een gigantisch bedrag.’

›

› Dus de situaties in de twee steden verschillen flink. Zijn er ook overeenkomsten?

Peters: ‘Beide steden hebben te kampen met

de keuzes die in Den Haag worden gemaakt. Denk aan de decentralisaties van de zorg en de grote bezuinigingen die daarmee gepaard gaan.’

De Kleijn: ‘Of de verhuurdersheffing, waardoor woningcorporaties extra belasting moeten betalen aan de overheid. Die is een-op-een doorgerekend in de huurprijzen. Mensen moeten ieder jaar meer huur betalen en een hoger eigen risico voor de zorg. Als boven op al deze kosten een college ook nog eens de verkeerde keuzes maakt, dan weten mensen zich geen raad meer.’

Peters: ‘De groep mensen die geen uitweg uit de armoede meer ziet groeit hard. Daarom moeten we gezamenlijk een vuist maken richting het Haagse afbraakbeleid. Laten we gezamenlijk strijden voor goede zorg, toegankelijk onderwijs en banen, zodat veel minder mensen in de armoede terecht komen.’

› Heren, willen jullie elkaar nog iets meegeven?

Peters: ‘Ik weet hoe moeilijk het kan zijn om vanuit de oppositie verandering teweeg te brengen. Maar houd moed en zet door. Met scherpe oppositie en goede acties op straat kan je een hoop voor elkaar krijgen!’

De Kleijn: ‘Dat zullen we zeker doen in Rotterdam. Er komt de komende tijd nog zoveel ellende vanuit het rijk naar de gemeenten, daar moet de SP wel mee dealen, ook in Amsterdam. Dus Daniël, verzet je tegen de ellende uit Den Haag. Blijf je inspannen om de tweedeling in jouw stad te verkleinen, blijf actie voeren. En noteer je vast wat tips voor ons? Over vier jaar is het onze beurt!’ ●

tekst Lieke Smits

foto's Diederik Olders en Sander van Oorspronk

kunnen ze er beter voor zorgen dat mensen die werken meer geld overhouden.’

Peters: ‘Ik geloof ook niet dat Amsterdam rijker is. Wij moeten ook keuzes maken. De vraag is alleen hoe je de pijn verdeelt. Het Amsterdamse college bezuinigt op de inhuur van externen in de gemeente. Dat doen wij liever dan kinderen een warme maaltijd ontnemen. We spelen ook geld vrij door de gemeente efficiënter te laten werken, slimmer in te kopen en kritisch naar de 460 miljoen aan subsidie te kijken.’
De Kleijn: ‘In Amsterdam bestrijden ze de armoede. In Rotterdam bestrijden ze de armen. Dat is het verschil.’

› Even terug naar de cijfers: wat betekent die 20 miljoen extra voor de Amsterdammers?

Peters: ‘We verruimen de inkomensgrens van de minima-regelingen van 110 procent naar 120 procent van het wettelijk sociaal

LINKSVOOR 'GEEF GEWOON ALLE DRUGS VRIJ'

Erik Claus (45) uit Nijmegen is pionier op het gebied van dagbestedingsprojecten voor dak- en thuislozen. Hij richtte de Stichting Dagloon Nijmegen en de Hilversumse fietsenwinkel De Weesfiets op. Ook geeft hij beleidsadviezen en gastcolleges over dakloosheid. Als ervaringsdeskundige, want hij leefde ooit zelf op straat. Nu woont hij samen en is hij de trotse vader van twee zoons.

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Waarom ben je lid van de SP?**

'Omdat ik voor eerlijker verdeling van de rijkdom ben. Tweeënhalf miljoen mensen leven onder de armoedegrens. Veel gezinnen kampen met schulden. Niemand weet precies hoeveel daklozen er zijn. Ik schat honderdduizend en dan tel ik de mensen die hier illegaal verblijven nog niet eens mee. Hun situatie is helemaal schrijnend. En dat in een rijk land als Nederland.'

› **Over je eigen dakloosheid schreef je het boek *Onder de brug vond ik mezelf!* Waarom?**

'Ik heb het eigenlijk geschreven voor mijn kinderen. Maar het is ook nuttig voor hulpverleners en beleidsmakers.'

› **Wat kunnen die ervan opsteken?**

'Veel instellingen waar daklozen mee te maken hebben – verslavingszorg, GGZ, maatschappelijke instellingen – zijn groot en log. Er werken te weinig mensen die weten wat het is om uit de vuilnisbak te moeten eten en met min twintig buiten te slapen. Hoe hoger in de organisatie, hoe

minder ervaringsdeskundigheid. Dat botst. Dan ontstaat er bijvoorbeeld een negen-tot-vijf-werkcultuur. Maar daklozen en verslaafden houden zich niet aan de klok. Die moeten ook op andere tijden en zonder afspraak ergens aan kunnen kloppen.'

› **Zijn alle daklozen verslaafd?**

'Nee, ongeveer de helft is verslaafd aan alcohol of drugs. Het grootste probleem met drugsverslaafden is dat ze steeds op pad moeten om aan geld en dope te komen. Als ze hun dagelijkse portie krijgen, kan je afspraken met ze maken. Alle drugs zouden gelegaliseerd moeten worden. Verbieden helpt niet, kijk hoeveel mensen drugs gebruiken in het uitgaansleven. Jaarlijks worden honderdduizenden kilo's coke in beslag genomen. Die politie-inzet kunnen we beter gebruiken. Verkoop het gewoon. Dan heb je extra belastinginkomsten om de kwaliteit, voorlichting en zorg te verbeteren en valt de criminaliteit aan de aanbodzijde weg.' •

'HEREN MET GROOTHEIDSWAAN'

foto Bas Stoffelsen

JASPER LEEST

WIE Jasper van Dijk (1971) SP-Tweede Kamerlid, woordvoerder onderwijs, cultuur, media en defensie

LEEST *Kranten, ego's, kapitaal: de neergang van de regionale pers.* Louis van de Geijn, uitg. Atlas

› Wat heb je gelezen?

'Een boek van de vicevoorzitter van de Nederlandse Vereniging van Journalisten. Over het machtsspel en de miljoenen rondom de regionale kranten van zijn voormalige werkgever Wegener. Van de Geijn vertelt in geuren en kleuren hoe de regionale kranten sinds 2005 steeds in andere handen terecht kwamen. Over de onzekerheid van journalisten die speelbal werden van een paar heren met grootheidswaan. Hoe een Engelse investeerder, te midden van de crisis die de kranten enorm trof in hun advertentie-inkomsten, even in heel Europa kwam vertellen hoe de regionale pers ingericht zou moeten worden. Hoe alle plannen telkens neerkwamen op een kaalslag van jewelste, met veel ontslagen en verschralling van de nieuwsvoorziening.'

› Verschralling van de nieuwsvoorziening?

'Er zijn inmiddels gemeentes waar geen journalist meer te vinden is. Waar wet-

houders dus in feite de vrije hand hebben, zonder journalistieke controle op hun beleid. Dat vind ik een gevaarlijke situatie. Burgerjournalistiek en nieuwsberichtjes overtypen is niet voldoende, het gaat om achtergrondartikelen. Zoals het fantastische artikel van twee journalisten van De Limburger afgelopen maand, over giftige verf bij Defensie. Zij hebben op basis van gedegen onderzoek schokkende feiten onthuld. Dat kost een paar duizend, maar voor mij staat als een paal boven water dat regionale nieuwsvoorziening en kritische journalistiek van groot belang zijn voor een bloeiende democratie. Daar zullen we als maatschappij wat voor moeten doen. De vraag is dus vooral: hoe nu verder?'

› Wat stel je voor? Van de Geijn heeft zijn boek onder meer voor beleidsmakers geschreven en noemt zelf suggesties, zoals samenwerking met andere media en financiële steun van de overheid.

'Beste Louis van de Geijn, ik pak de handschoen op. Vorig jaar heb ik de staatssecretaris al gevraagd om een *pilot* met een Regionaal Mediacentrum om te kijken of regionale televisie, radio en kranten met behulp van de overheid hun krachten kunnen bundelen. Daar was toen geen steun voor, maar ik denk dat de steun ervoor zal toenemen naarmate de verschralling doorzet. Een ander punt betreft het grote aantal voorlichters van overheden en bedrijven, met steeds meer invloed op de nieuwsvoorziening. Zij zijn per definitie niet onafhankelijk, met hun sturende persberichten. Wat mij betreft halveren we het budget voor voorlichting bij overheden en gaat dat geld naar de journalistiek. Samen met Ronald van Raak probeer ik dit op rijksniveau voor elkaar te krijgen, en in Amsterdam is dit ook al opgepakt door de lokale SP-fractie. Daar staan maar liefst 58 gemeentelijke perswoordvoerders tegenover een stuk of vijf journalisten.'

› Overheidsgeld voor de pers? Wiens brood men eet, diens woord met spreekt?

'Dat moet je voorkomen, door voldoende buffers in te bouwen die een vrije en kritische pers garanderen. Richt bijvoorbeeld

een Raad voor de Media op die zorgt voor een onafhankelijke verdeling van het overheidsgeld, zoals dat bij cultuur al gebruikelijk is. En kijk naar de publieke omroep, die veel overheidsgeld krijgt. Je kunt de actualiteitenprogramma's geen doorgeefluik van de regering noemen, al moet je altijd op je hoede zijn. Als er initiatieven uit de journalistiek zelf komen, zoals Blendle en De Correspondent, juich ik dat toe. Maar als dat onvoldoende is, moeten we ook openstaan voor een publiek gefinancierd Mediafonds. Het gaat uiteindelijk om een levendige democratie en voldoende controle op de macht.' •

tekst Jola van Dijk

WANTED: DEAD OR ALIVE

Ik ben een psychiatrisch patiënt en dat maakt mij verdacht. Er is een moord gepleegd op ex-minister Borst. Maandenlang is er onderzoek gedaan naar deze bizarre moord. Het onderzoeksteam heeft motieven uit de relationele en politieke sfeer geëlimineerd. Er bleef een gestoorde moord over en dus zoekt men een gestoorde dader (m/v). Waar vind je zo iemand? Juist, in de psychiatrie. Daderprofiel: iemand met psychische problemen. Hulpverleners wordt op grond van enkel dit daderprofiel gevraagd verdachte gedragingen van patiënten (verdachte mensen) door te geven aan de autoriteiten. Toch zijn veel psychiatrische medemensen vooral kwetsbare mensen en maar heel zelden gevaarlijke mensen. Maar vooral de gevaarlijke gevallen halen de media. En ook in films is de verstoorde mens vaak een gevaarlijk gestoorde persoon. Je zou bij zoveel negatieve discriminatie haast vergeten dat artikel 1 van de Grondwet ook voor psychiatrische patiënten geldt.

Naam en adres bij de redactie bekend

OV-CHIPKAART

'OV-chipkaart maakt horendol', kopt de Volkskrant. Wie met de trein van Venlo naar Emmen wil, moet minstens zes keer in- en uitchecken. Het systeem is te duur en onhandig. Leve de privatisering, nou zijn we veel beter af, nietwaar? Voor wie dat nu nog gelooft, heb ik nog een bungalow in de aanbieding, op een aardig stukje moeras in de buurt van Slochteren.

Johan Nijzink, Nijverdal

BETER BEEST

In de Tribune van september las ik dat Beter Beest de eerste dierenkliniek in Nederland zou zijn die, structureel, sociale tarieven hanteert voor minder draagkrachtigen. Ik ben opgegroeid in Amsterdam, in de jaren vijftig en zestig. Mijn vader was timmerman, mijn moeder huisvrouw. Ik weet zeker dat mijn moeder vroeger met de tram naar een dierenkliniek voor minder draagkrachtigen in Amsterdam-Oost ging. Ik heb hierover navraag gedaan bij het Stadsarchief. Zij mailden mij een link naar www.geheugen-vanoost.nl waar een verhaal op staat dat

PRIKBORD@SP.NL

**of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort**

heet: jopie bij de dierenarts. Daarin staat het volgende: 'Dit is het spreekuur van onze polikliniek voor onvermogenen van het Asyl, bewaarplaats voor noodlijdende dieren. Wij zijn gevestigd te Amsterdam, Polderweg 36, achter de gasfabriek bij de Linnaeusstraat. De kliniek is uitsluitend voor mensen, die geen dierenarts kunnen betalen. De meeste geneesmiddelen worden dan ook gratis of tegen kleine vergoeding verstrekt. We hebben hier een eigen apotheek, een operatiezaal en deze spreekkamer.' Beter Beest is dus niet de allereerste.

Emy van Wechem, Alkmaar

DOORLOPENDE MACHTINGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune november 2014

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

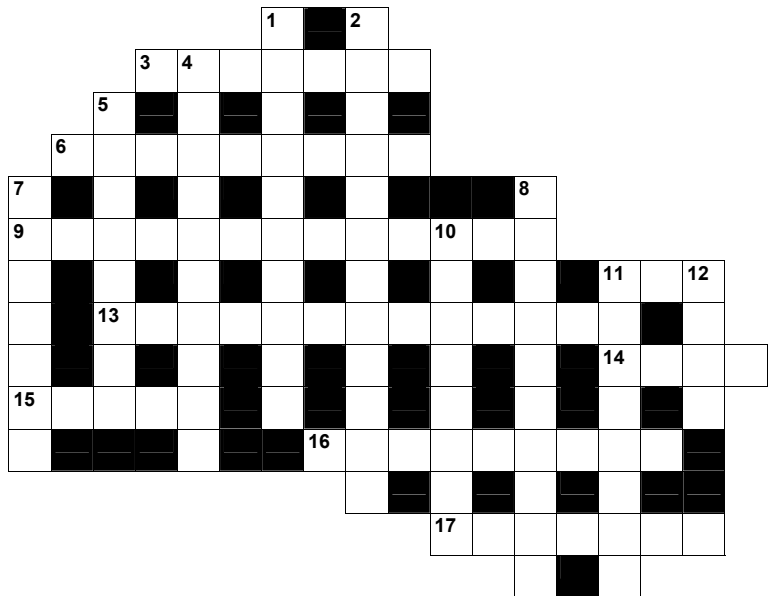
CRYPTOGRAM

Horizontaal

3 Luchtig speelgoed voor piloot. (7) 6 Huis voor rondtrekkend automobilist. (9) 9 Helemaal hip vanwege deelname aan balspel. (2,4,7 en 13) 11 Onder het openbaar vervoer, toen het achteruit ging. (3) 13 Uw reden om er te zijn is in de wet vastgelegd. (13) 14 Huisdier is helemaal in de war in het heldendicht. (4) 15 Verleid je haar? (3,2 en 5) 16 Afstandsmaat bepaalt het gewicht. (9) 17 Golfbeweging zorgt voor opschudding. (7)

Verticaal

1 Cruciaal: "Wilt u Coburger, Parma of Serrano?" (2,8) 2 Goede samenhang binnen de divisie. (12) 4 Een rechtstreeks vliegtuig is een nuttig apparaat om af te vallen. (10) 5 Zwarte schaap onder de geiten. (8) 7 Afvalhoop met venijnig karakter. (7) 8 Deze jongen is de bad guy. (7,3 en 10) 10 Topkwaliteit vacht. (8) 11 De bitse inborst van de egel. (8) 12 Is gespannen door het schieten. (4)

MENGLETERS

Plaats de in het bovenste deel van het diagram staande, door elkaar gehusselde letters zó in het onderste deel dat een citaat ontstaat, toegeschreven aan de schrijfster Jane Austen. De gegeven letters 'vallen' steeds recht naar beneden (in dezelfde kolom). Ook ieder leesteken dient u in een apart vakje te plaatsen. Een aantal hulpleetters is reeds geplaatst.

			t	t		e							
			l	e	p	e	l	.					
			m	a	i	k	e	e	n				
		e	t	a	k	n	t	k	e	k			
		g	s	s	i	a	i	e	d	ij	w	a	
		p	o	h	V	t	l	n	a	a	r	e	s
		p								w			
									ij				
						n							
									.				

Henry en Lucas, © FLW 2014

OPLOSSINGEN NOVEMBER 2014

CRYPTOGRAM

Horizontaal

2) Galop 6) Rangschikken 10) Alfa 11) Medehandelaar 12) Aas 14) Aantrekkingskracht 15) Drive 16) Traanbeen 17) Dieetregels.

Verticaal

1) Concentratie 3) Afgehandeld 4) Raddraaier 5) Videokaart 7) Kraaiennest 8) Narigheden 9) Afhaken 12) Alarm 13) Soho.

NUMMERPLAATJE

Meer puzzelplezier? Om de fout goed te maken omdat het er vorige maand niet bij stond, hier nog de aanwijzingen van het nummerplaatje:

- Mooie rode website, sinds ...
- Extra dimensie voor flatscreens.
- Vijfde priemgetal.
- Titaan.
- Bellen naar Tokelau.
- Zo ongeveer.
- Tien binair.
- Aantal nationale kiesdistricten.
- Woo Hoo Kill Bill.
- Buckminsterfullerene.
- Hier is de SP! (in vier schijfjes)
- WHO werd geboren op 7 april dat jaar?
- 'Ripley's jaren in diepe slaap van Alien naar meervoud.
- Lekker liggen in elektrische driewieler van Sinclair.
- 'Enola Gay'.
- A Zed & ...

De winnaar van september is Hans de Jong uit Zierikzee

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 25 november 2014 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

